

Malin Evenås Sand

"Sjå Fintreet"

En kvalitativ undersøkelse om dybde med symaskinen, og de didaktiske potensialene det kan gi

Masteroppgave i Kunst og håndverk

Veileder: Anne Grut Sørum

Medveileder: Anne-Line Bakken

Mai 2024

NTNU

Kunnskap for en bedre verden

Malin Evenås Sand

"Sjå Fintreet"

En kvalitativ undersøke om dybde med symaskinen,
og de didaktiske potensialene det kan gi

Masteroppgave i Kunst og håndverk
Veileder: Anne Grut Sørum
Medveileder: Anne-Line Bakken
Mai 2024

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap
Institutt for lærerutdanning

Kunnskap for en bedre verden

Sammendrag

Denne masteroppgaven tar for seg en skapende prosess med symaskinen som verktøy. Den har som formål å finne ut hvordan man kan skape dybde, og hvilke didaktiske aspekter mine erfaringer fra denne prosessen gir. I den forbindelsen drøftes følgende problemstilling: *Hvordan kan man, med symaskinen som verktøy, skape dybde i et tekstilt veggilde ved hjelp av lappeteknikk og applikasjon?*

Forskningens vitenskapsteoretiske ståsted er en sammenslåing av hermeneutikk og fenomenologi, en hermeneutisk fenomenologi. Metodologien som benyttes er estetikk-basert og bygger på en skapende, undrende prosess. Datamaterialet konstrueres gjennom eget skapende arbeid og multimodal logg. I det skapende arbeidet produseres det et tekstilt veggilde og sydde lapper med ulike dybdeskapende virkemiddel. Datamaterialet analyseres ved hjelp av koding og kategorisering. Erfaringene fra den skapende prosessen blir kodet og samlet til kategorier, og analysert deretter. Datamaterialet blir analysert etter fastsatte kategorier fra teorien og fremlegges ved bruk av matriser. Drøftingen gjøres med utgangspunkt i funnene fra analysen.

Nøkkelord: Symaskin, estetiske læreprosesser, kunst og håndverk, dybde

Abstract

This master's thesis studies the sewing machine as a tool with a creative process. Its purpose is to find out how to create depth, and which didactic aspects the experiences from this process provide. The following issues are discussed: *How can one, with the sewing machine as a tool, create depth in a textile wall picture using patchwork and application?*

The scientific theoretical standpoint of the research is hermeneutic phenomenology. The methodology used is aesthetics - based and is based on a creative, exploring process. The data material is constructed through own creative work and is shown and supported by a multimodal log. The data material in the research is sewn test patches with various depth techniques and a textile wall picture. Lastly the data material is analyzed using coding and categorization. The experiences from the creative process are coded and gathered into categories and analyzed accordingly. The sewn test is analyzed according to fixed categories from theory and presented using matrices. The discussion is based on the findings from the analysis.

Keywords: Sewing machine, aesthetic learning processes, arts and crafts, teaching, depth

Forord

Denne masteroppgaven markerer slutten på en lærerik og spennende studietid. Det har vært fem innholdsrike år med hardt arbeid og mye morsomme stunder. Det jeg har satt mest pris på, er alle de nye menneskene jeg har blitt kjent med. Jeg ser frem til flere morsomme stunder med dere. Det å skrive masteroppgaven har vært både frustrerende og motiverende. Mest av alt har jeg kjent på en mestringsfølelse ved alt jeg har erfart og mestret.

Det er mange mennesker som har spilt viktige roller på veien mot fullføringen av denne masteroppgaven. Takk til samboer, familie og veiledere. Takk for hjelp, diskusjoner og ikke minst tålmodighet. Spesielt takk til medstudenter, for en tid med mye latter, en del avsporinger og gode diskusjoner.

Trondheim, 27. mai 2024

Malin Evenås Sand

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	1
1.1	Problemformulering	1
1.2	Forkunnskaper	1
1.3	Oppgavens struktur	2
2	Forskningsdesign	2
2.1	Vitenskapsteoretisk ståsted	3
2.1.1	Hermeneutikk	3
2.1.2	Fenomenologi	4
2.1.3	Hermeneutisk fenomenologi	4
2.2	Metodologi	5
2.3	Metoder for konstruksjon av datamateriale	5
2.3.1	Eget skapende arbeid	5
2.3.2	Multimodal logg	6
2.4	Metoder for analyse	6
2.4.1	Koding og kategorisering	7
2.4.2	Matrise	7
2.5	Etiske overveielser	7
3	Fagteori	8
3.1	Komposisjon	8
3.1.1	Perspektiv	8
3.2	Dybde	9
3.2.1	Overlapping	9
3.2.2	Linjer	9
3.2.3	Gradient	10
3.2.4	Farger	10
3.2.5	Verdiperspektiv	11
3.2.6	Tekstur	12
3.3	Maskinsøm	12
3.3.1	Applikasjon	12
3.3.2	Lappeteknikk	13
3.4	Estetiske læreprosesser	13
4	Analyse og resultater	14
4.1	Analyse test A - Lappeteknikk	14
4.2	Analyse av test B - Applikasjon	16
4.3	Analyse av test C - Lappeteknikk	18
4.4	Analyse av test D - Applikasjon	20
4.5	Analyse av erfaringene mine	22
4.5.1	Gruer meg til å starte	22
4.5.2	Oppdagelser og endring av plan	22
4.5.3	Forskjell på teknikkene	23

4.6	<i>Resultat av analysen</i>	23
5	Drøfting	24
5.1	<i>Hvordan oppnår jeg dybde?</i>	24
5.2	<i>Didaktisk potensial</i>	25
5.2.1	Arbeidsteknikker.....	25
5.2.2	Kreative oppdagelser.....	26
5.2.3	Estetiske læreprosesser.....	27
6	Avslutning	28
	Referanseliste	29
	Liste over figurer og tabeller	31
	Vedlegg	32
	<i>Vedlegg 1: Utfyllende notater til multimodal logg</i>	32

1 Innledning

Jeg kjente det skjedde noe inni meg da jeg så tre symaskiner støve ned oppå et skap, på et kunst og håndverksrom under en praksisperiode. Jeg spurte om hvordan de gjorde det med opplæring på symaskin til elevene. Da fikk jeg til svar at de hadde så få symaskiner at de ikke prioriterte det i kunst og håndverk undervisningen. På det tidspunktet bestemte jeg at når jeg ble lærer, ville jeg sørge for å ha nok kunnskap og ferdigheter på symaskinen slik at jeg kunne prioritere den i undervisningen. For at få denne kunnskapen og disse ferdighetene, ville jeg fordype meg i symaskinen og valgte å skrive master der jeg bruker symaskinen som verktøy. Allerede da hadde jeg en god ide av hva jeg ville sy. Helt siden jeg var liten har jeg hatt en tilknytning til et spesielt tre. Hver helg, om vi skulle på hytta eller til besteforeldre, på begge sider av familien, har vi kjørt forbi det samme treet. Hver gang har mamma sagt «Sjå Fintreet!» og vi har snudd oss og sett. Selv på turer uten mamma den dag i dag, snur jeg blikket og ser en ekstra gang på treet som står helt alene utpå et jorde og tenker tilbake på oppveksten.

Da jeg valgte kunst og håndverk som masterfag, gjorde jeg det fordi det er et fag som gir mulighet til å kunne utforske og utfolde seg i forskjellige uttrykksformer. Kunst og håndverksfaget gir mulighet for kreativitet og personlig utfoldelse for elevene. I overordnet del av læreplanen skriver de at kreative og skapende evner er med på å berike samfunnet (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8). Gjennom å la elevene selv være kreative og skape noe i undervisningen, kan man da berike samfunnet ved at elevene blir egne individer. De lærer å tenke selv, prøve seg frem og være noe eget. Dette gjelder alle aspekter innenfor undervisning, også med symaskinen. Skapende læringsprosesser er en forutsetning for elevenes identitetsutvikling og danning (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8). Dette underbygger viktigheten av skapende læringsprosesser i grunnskolen generelt og i kunst og håndverksundervisningen.

1.1 Problemformulering

For at jeg skal få kunnskaper om og ferdigheter med symaskinen, har jeg formulert problemstillingen:

Hvordan kan man, med symaskinen som verktøy, skape dybde i et tekstilt veggilde ved hjelp av lappeteknikk og applikasjon?

Jeg skal altså bruke symaskinen til å lage et veggilde, og gjennom det skal jeg undersøke hvordan man kan bruke formalestetiske virkemidler til å skape dybde. Jeg vil utforske mitt kunstneriske uttrykk, via lappeteknikk og applikasjon, og finne ut hvordan min kunnskap kan hjelpe fremtidige elever i skapende prosesser i kunst og håndverksfaget. Samtidig vil jeg utforske hvordan symaskinen kan benyttes som verktøy. For å avgrense oppgaven, har jeg formulert tre forskningsspørsmål:

- Hvordan oppnår jeg dybde i et sydd bilde?
- Hvilke erfaringer gjør jeg gjennom arbeid med symaskin?
- Hvilket didaktisk potensial gir mine erfaringer?

1.2 Forkunnskaper

Mitt første møte med symaskinen var i kunst og håndverk undervisning i 7. klasse. Jeg har fortsatt den rosa og limegrønne puta jeg sydde den gangen liggende et eller annet

sted. Etter det har jeg også sydd noen handlenett, der jeg har fått erfaring med å sy rette sømmer. Erfaringen min var begrenset til rette sømmer og enkel sying. Høsten 2023 gjennomførte jeg et prosjekt der jeg undersøkte problemstillingen: *Hvordan kan symaskinen brukes for å skape konturtegninger, og hvilke utfordringer og muligheter kan oppstå i denne prosessen?* For å undersøke problemstillingen, brukte jeg symaskinen til å tegne frihåndstegninger av konturen til ulike objekter. Jeg utforsket hvordan det var å sy organiske sømmer og hvordan det var å sy med ulike føtter på symaskinen. Etter dette prosjektet fikk jeg en litt bredere erfaringen innen søm og bruk av symaskinen, men likevel ikke tilstrekkelig til å føle meg komfortabel til å kunne hjelpe elever med alt som kan oppstå i opplæringen av symaskinen. I læreplanen for kunst og håndverk, står det blant annet at elevene skal kunne «bruke ulike håndverktøy og elektriske verktøy for å bearbeide og sammenføye [...] plastiske og myke materialer på en trygg og miljøbevisst måte» (Kunnskapsdepartementet, 2020b, s. 7). De skal også kunne vurdere funksjonen, holdbarheten og muligheten for gjenbruk og reparasjon av materialene (Kunnskapsdepartementet, 2020b, s. 7). Med denne masteren vil jeg altså fortsette å utvide mine egne kunnskaper med symaskinen for å kunne hjelpe elevene å oppnå kompetansemålene. Samtidig vil jeg finne ut av hvordan man kan skape et tekstilt veggbilde med ulike dybdekjennetegn, ved bruk av applikasjon og lappeteknikk.

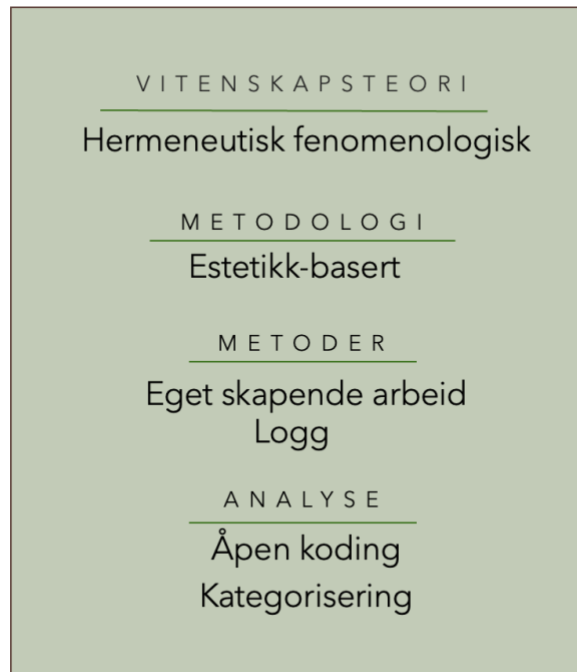
1.3 Oppgavens struktur

Videre i masteren kommer 5 kapitler som tar for seg ulike deler av det jeg har gjort i denne utforskningen. Det neste kapitlet, kapittel 2, tar for seg forskningsdesignet i oppgaven, med vitenskapsteoretisk ståsted, metodologi, metode for konstruksjon av datamaterialet og metoder for analyse. I kapittel 3 legger jeg frem det fagteoretiske bakteppe for masteren, med teori om komposisjon, dybde, generell søm og de teknikkene jeg bruker. Videre, i kapittel 4, kommer analyse av datamaterialet med utgangspunkt i forskningsdesignet mitt. Funnene i dette kapitlet tar jeg med meg videre inn i kapittel 5 hvor jeg drøfter problemstillingen min opp imot funn i analysen. I avslutningen oppsummerer jeg prosessen.

2 Forskningsdesign

Denne masteroppgaven plasseres under kvalitativ forskning. Det finnes ingen allment akseptert definisjon på hva kvalitativ forskning er (Brinkmann & Tanggaard, 2018, s. 11). I kvalitativ forskning betyr det som regel at man er interessert i hvordan noe gjøres, oppleves eller fremstår (Brinkmann & Tanggaard, 2018, s. 11). Man slår sammen personlig erfaring, intuisjon og skepsis for å avgrense og forstå teori og utforskning (Stake, 2010, s. 11). En av forutsetningene for kvalitative studier er at det eksisterer mange virkeligheter (Nilssen, 2012, s. 25). På grunn av dette, tillater slike studier også mange svar på ett og samme spørsmål (Fredriksen, 2013, s. 269). Grunnen til at det eksisterer mange virkeligheter er at virkeligheten er konstruert av den som opplever den, og oppfattes derfor ulikt (Nilssen, 2012, s. 25). I slik forskning er man blant annet opptatt av å forstå, fortolke og beskrive kvaliteter i den menneskelige erfaringen, og man er ute etter hvordan mennesker føler, tenker og handler (Brinkmann & Tanggaard, 2018, ss. 11-12). Man er avhengig av menneskers oppfatning og forståelse (Stake, 2010, s. 11). Kvalitativ forskning er ute etter prosesser, og man prøver å forstå den betydningen fenomener har for de involverte (Järvinen & Mik-Meyer, 2017, s. 10). I denne masteren presenterer jeg ett av mange svar. Dette svaret gjelder for min virkelighet og vil kunne

være annerledes i noen andres virkelighet. Nedenfor har jeg illustrert de ulike delene av forskningsdesignet mitt og videre i teksten blir hver del forklart nærmere.

Figur 1 Illustrasjon av forskningsdesign

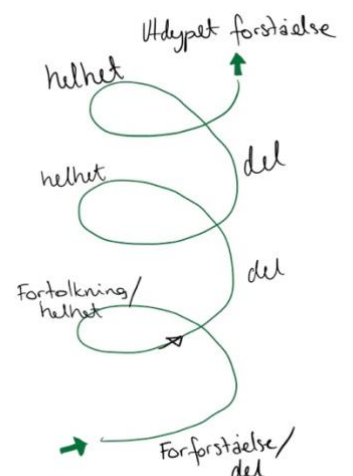
2.1 Vitenskapsteoretisk ståsted

Jeg har plassert meg innenfor hermeneutisk fenomenologi i denne masteren. Jeg har valgt å kombinere hermeneutikken og fenomenologien for å kunne forstå og tolke hva, og hvordan ting skjer i forskningen min bedre (Waterhouse, 2013, s. 16). Nedenfor har jeg først skrevet noe om hva hermeneutikken og fenomenologien omfatter, for deretter å skrive om hvordan de fungerer sammen i denne masteren.

2.1.1 Hermeneutikk

I hermeneutikken handler det om hvordan vi kan forstå og fortolke ulike kulturuttrykk og fenomener (Gilje, 2017, s. 127). Det å forstå og fortolke noe, er knyttet til vår væremåte og er preget av vår forforståelse og fordommer (Gilje, 2017, s. 135). Vi er sjeldent klar over hvilke fordommer vi har med oss, de er gjerne en ubevisst mening (Gilje, 2017, s. 135). Denne forståelsen utgjør en horisont i bevegelse, der vi kun kan forholde oss til deler av helheten og ikke helheten i seg selv (Gilje, 2017, s. 136). Meningen i en del kan bare forstås om den blir sett i sammenheng med helheten, og omvendt kan helheten bare forstås i sammenheng med delene (Alvesson & Sköldberg, 2017, s. 134). Grunnen til dette, mener Gadamer (1900-2002) er fordi at for å klare å fokusere på noe, må vi ta noe annet for gitt og klarer derfor ikke å fokusere på alle delene samtidig (Gilje, 2017, s. 136).

Det at man ser helheten gjennom delene og delene ved hjelp av helheten, kalles i hermeneutikken for den hermeneutiske spiral

Figur 2 Illustrasjon av den hermeneutiske spiral

(Alvesson & Sköldbberg, 2017, s. 134). På den måten foregår det en toveis interaksjon mellom de enkelte delene og helheten (Postholm, 2005, s. 20). Man svinger mellom det kjente og det ukjente, og slik ser man også nye sider (Skirbekk & Gilje, 2000, s. 599). Man beveger seg gradvis videre i spiralen ved å veksle mellom del og helhet, der man gradvis får en utdypet forståelse (Alvesson & Sköldbberg, 2017, s. 135). Figur 2 viser hvordan man beveger seg i en slik spiral.

2.1.2 Fenomenologi

Fenomenologi er en studie om hvordan fenomener kommer til syne for den som forsker (Waterhouse, 2013, s. 13). Det er en filosofisk retning hvor man undersøker fenomener og beskriver handlinger og hendelser slik de oppleves i øyeblikket (Skirbekk & Gilje, 2000, s. 579). Det man prøver å finne ut av i en fenomenologisk studie, er meningen, intensjonen og kjernen i menneskets handlinger knyttet til et spesifikt fenomen (Waterhouse, 2013, s. 13). Det er ikke en beskrivelse av situasjonen som står i fokus i forskningen, det er de meningsbærende elementene ved handlingene våre (Skirbekk & Gilje, 2000, s. 581). I fenomenologiske studier beskriver man meningen mennesker legger i den opplevelsen de har ved et gitt fenomen (Postholm, 2005, s. 41). Slik som med hermeneutikken, er det også en forutsetning i fenomenologien at man har med seg tidligere erfaringer, kunnskap og en forforståelse i det man skal forske på (Waterhouse, 2013, s. 14). Selv om man har med seg disse erfaringene, skal man i fenomenologien forsøke å åpne forskerens bevissthet slik at fenomenene ikke blir påvirket av dem (Tanggaard, 2017, s. 87).

I fenomenologien har man interesse i å beskrive verden slik den oppfattes, og forstå sosiale fenomener ut fra subjektets egne perspektiver (Tanggaard, 2017, s. 87). For å kunne forstå og fortolke verden, mener Merleau-Ponty (1908-1961) grunnlaget ligger i de sansemessige erfaringene vi gjør oss (Waterhouse, 2013, ss. 14-15). Han kommer med begrepet kroppsfenomenologi og at det er gjennom det kroppslige og skapende handlingene man får innsikt i både seg selv, men også i fenomenene i verden (Waterhouse, 2013, s. 15).

2.1.3 Hermeneutisk fenomenologi

I denne masteren har jeg sydd et tekstilt veggilde ved bruk av lappeteknikk og applikasjon. Jeg har prøvd å forstå opplevelsen min i møte med syngen, prøvd å tolke betydningen av syngen. En hermeneutisk fenomenologisk tilnærming har latt meg ha en forståelsesramme som har rommet både det å forstå et fenomens vesen og tolke dets betydning (Waterhouse, 2013, s. 16). Jeg har delt opp undersøkelsen min i to deler, den tekniske syngen med dybdeforskningen og opplevelsen min i prosessen. I hermeneutikken mente Gadamer at vi ikke klarer å fokusere på helheten, men kun deler av den i gangen. Dette gjelder også i mitt prosjekt der jeg fokuserer på hver del alene for så å se de i sammenheng med hverandre. Som nevnt er det en forutsetning i både hermeneutikken og fenomenologien at man har med seg forforståelser og fordommer når man møter et nytt fenomen. I denne masteroppgaven har jeg, som i fenomenologien, prøvd å unngå at disse skal påvirke resultatene i forskningen. Dette har jeg gjort ved å skrive forskerlogg og hele tiden være klar over tidligere oppdagelser og erfaringer i prosessen. Allikevel har blant annet verdiperspektivet påvirket resultatet av utforskningen.

2.2 Metodologi

Jeg har jobbet innen estetikk-basert metodologi, en metodologi Biljana C. Fredriksen (2013) har basert på den engelske metodologien art-based (s. 241). Art-based metodologi kan forklares som en meningsseekende prosess hvor man aktivt bruker ulike modaliteter og formspråk for å finne svar på det man lurer på (Østern, 2017, s. 9). Det er ikke kun en tekst man jobber med og uttrykker seg med, men det er kunsten og estetikken som er hovedfokus (Østern, 2017, s. 9). Det å forske med kunsten, og det praktiske arbeidet, er en prosess som preges av utprøvinger og at det estetiske, sanselige står i sentrum (Østern, 2017, s. 11). I en estetikk-basert forskning, bruker forskeren alle sider ved seg selv og skaper også mening ut ifra egne erfaringer i prosessen (Fredriksen, 2013, s. 271). Ved at jeg forsker gjennom å skape noe, tilegner jeg kunnskapen gjennom den praktiske utforskningen. Jeg har brukt alle sansene mine gjennom hele prosessen ved at jeg har valgt eget skapende arbeid som metode for å konstruere datamateriale. I en slik prosess, får man en nærhet til det som forskes på (Østern, 2017, s. 17). Med den nærheten en slik prosess gir, har jeg fått en førstehåndserfaring med prosessen og kan selv prøve å skape mening ut ifra egne erfaringer.

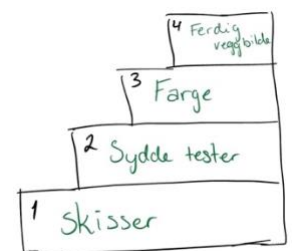
2.3 Metoder for konstruksjon av datamateriale

Et kunstnerisk arbeid kan sees ut ifra minst to synsvinkler; selve produktet og aktiviteten som fører frem til det ferdige produktet (Håberg, 2007, s. 81). For å kunne konstruere datamaterialet til forskningen, har jeg valgt metodene eget skapende arbeid og multimodal logg. Det å forske på eget skapende arbeid handler om å slå samme to roller, kunstner- og forskerrollen (Fredriksen, 2013, s. 287). Dette krever at samtidig som man skaper noe, må man være reflekterende og dokumenterende (Fredriksen, 2013, s. 287). Det skapende arbeidet består av å sy et tekstilt veggbilde der jeg utforsker dybde ved hjelp av lappeteknikk og applikasjon. Den dokumenterende og reflekterende delen blir presentert gjennom den multimodale loggen vist ved Instagram konto.

2.3.1 Eget skapende arbeid

Det skapende arbeidet har hatt flere ulike faser; skissefasen, syingen av testlapper, testing av farge og det ferdige produktet. I alle fasene har målet vært å skape dybde gjennom å sy med lappeteknikk og applikasjon med symaskinen. Første fase var å skisse hvordan selve bildet av «Fintreet», med dybde, skulle se ut. Jeg tok utgangspunkt i et bilde jeg selv hadde tatt (se figur 4), og tegnet treet fra froskeperspektiv og sentralperspektiv både med bakgrunnen slik den er i virkeligheten og med bakgrunn der linjene forsvinner rett bak treet (se logg 07.03.24; vedlegg 1). Etter en vurdering på hvilken skisse som var den best mulige, med tanke på både dybde og på at «Fintreet» fortsatt skulle være sentralt, skisserte jeg det i A2 størrelse og valgte ut et utsnitt for å teste teknikkene på.

Fase to av det skapende arbeidet var å sy utsnittet med bruk av både lappeteknikk og applikasjon for å skape dybde. Test A og C er sydd hovedsakelig med lappeteknikk og test B og D er sydd med applikasjon. I testene har jeg brukt dybdekjennetegn som overlapping,

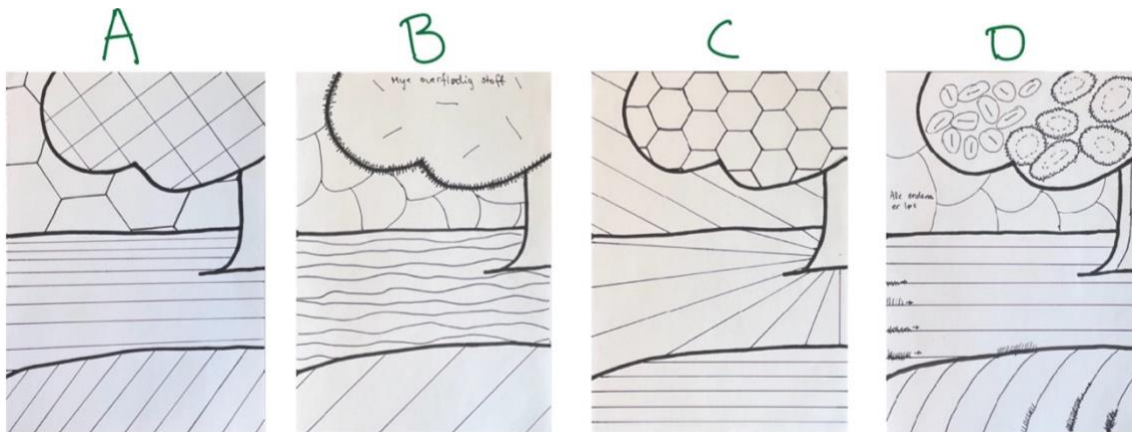

Figur 3 Fire fasene i den skapende prosessen

Figur 4 Bilde av «Fintreet»

gradering, tekstur og linjer, som jeg senere analyserer i kapittel 4. Videre brukte jeg teori om farger og utforsket hvilken dybdeeffekt det hadde sammen med resultatet fra analysen i de sydde utsnittene. For å sjekke hvordan fargene ga dybde, tegnet jeg skissen på et tegneprogram på Ipad og fylte inn fargene. Jeg testet kalde og varme farger, simultankontrast, valører og skyggekontrast. Disse erfaringene brukte jeg videre i det ferdige veggbildet.

Figur 5 Bilde av skisser

2.3.2 Multimodal logg

«Det er i prosessen alle valgene foreligger[...]» (Håberg, 2007, s. 81). Gjennom prosessen er det derfor viktig at man dokumenterer det som skjer og valgene man tar. Gjennom en logg får man visualisert tanker og tatt vare på de gjennom den skapende prosessen (Nilssen, 2012, ss. 36-38). Loggen kan være en form for dagbok, der både frustrasjoner og gleder kan skrives ned i små eller større avsnitt eller utsagn (Anker, 2020, ss. 64-65; Nilssen, 2012, s. 36). Jeg har valgt en multimodal logg med bilder, video og tekst på Instagram.

Formålet med Instagram kontoen, @master_tekstilt_veggbilde, er at både jeg og leser kan gå tilbake for å se på prosessen min, se tanker, valg og vurderinger jeg har gjort meg underveis. Jeg har som supplement til Instagramkontoen skrevet et skjema der jeg har skrevet mer utdypende tanker, om vanskeligheter, gleder m.m. som følger datoene for innleggene. Det gjorde jeg mest for meg selv, for å kunne gå tilbake å se hvilke opplevelser jeg hadde med arbeidet. Skjemaet har jeg også brukt videre i analysearbeidet der jeg har analysert opplevelsen min gjennom prosessen. Loggen er i tillegg med på å drive forskningen fremover (Anker, 2020, s. 39). Dette er ved at jeg hele tiden vet hva jeg har reflektert over tidligere og utforskningen blir sikret fremdrift (Anker, 2020, ss. 39-40).

Figur 6 QR kode til multimodal logg på Instagram

2.4 Metoder for analyse

For å analysere har jeg latt meg inspirere av åpen koding og kategorisering. Jeg har brukt matriser for å tydeliggjøre analysefunn og analysert opplevelsen min basert på loggen og egne opplevelser. Under har jeg forklart koding og kategorisering slik det blir skrevet i teorien, og slik jeg har tolket og brukt det. I tillegg har jeg skrevet kort om matrisene.

2.4.1 Koding og kategorisering

I kvalitative studier er det ofte en kategoriseringspraksis som er mer eller mindre systematisk anlagt i analysearbeidet (Järvinen & Mik-Meyer, 2017, s. 16). Koding handler om å gå åpent gjennom datamaterialet for å sette navn på ulike fenomener og/eller ytringer (Nilssen, 2012, s. 79; Anker, 2020, s. 77). Kategorisering er større kategorier enn kodene, dette kan være en samling av små koder som passer under samme kategori (Nilssen, 2012, s. 99). I kodingsfasen går man etter datamaterialet og teorien trer litt i bakgrunn, mens i kategoriseringsfasen kommer teorien mer i forgrunnen (Nilssen, 2012, s. 99). I analysen av opplevelsen min, startet jeg i kodingsfasen og gikk gjennom loggen etter små koder eller erfaringer som gikk igjen gjennom hele prosessen. Deretter satte jeg sammen erfaringene til tre kategorier som jeg analyserer videre i kapittel 4.5. I analysen av det skapende arbeidet, startet jeg med teoretiske kategorier om dybde som jeg analyserte datamaterialet etter.

2.4.2 Matrise

For å presentere analysen systematisk, har jeg benyttet meg av matriser, en for hver test. Jeg satt opp analysekategoriene i ulike kolonner bortover og feltene i testene nedover i radene. Innholdet i matrisene tar for seg hvert dybdekjennetegn i hvert felt av testene. I tillegg har jeg inkludert en egen rad for hele testen der jeg ser hvordan dybdekjennetegnene fungerer sammen.

Test A	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4
Felt 1	Funn	Funn
Felt 2
Felt 3

Figur 7 Skisse av matrise

2.5 Ethiske overveielser

Det er viktig å sette ord på hva kvaliteten i forskningsarbeidet er, når man forsker med skapende arbeid er det i tillegg krevende (Østern, 2017, s. 23). Det at forskningen er transparent, delbar og troverdig, er kriterier for at den skal være kvalifisert som forskning (Østern, 2017, s. 23). Som nevnt tidligere, er loggen min med på å synliggjøre det skapende arbeidet mitt og bidrar til at forskningen er transparent. Det som menes med transparent er at metodene man har brukt er synlig for leseren og at metodene er gjort rede for og begrunnet (Østern, 2017, s. 23). Det er mye som er tillatt når man forsker på skapende arbeid, så lenge troverdigheten i forskningen arbeides med gjennom hele prosessen (Østern, 2017, s. 23). Man oppnår troverdighet når helheten henger sammen og fungerer, samtidig med at valgene som er tatt i prosessen er forståelig og gjenkjennelig (Østern, 2017, s. 23). Leseren trenger å forstå hvordan man har kommet frem til konklusjoner og hvilke tanker og resonnement som er gjort gjennom prosessen (Fredriksen, 2013, s. 269). Når jeg i denne prosessen bruker sansene mine når jeg jobber estetikk-basert, er det viktig at det jeg erfarer og opplever hele tiden blir dokumentert. Dette er med på å vise lesere hva jeg har tenkt, og hva jeg har opplevd i prosessen med å sy et veggteppe.

Validitet i et forskningsarbeid handler om at resultatene er representative for det man har spurt om (Fredriksen, 2013, s. 295). Altså om problemstilling og resultatene samsvarer og om resultatene samsvarer med datamaterialet. I denne masteren har jeg jobbet med problemstillingen om hvordan man kan skape dybde i et tekstilt veggteppe ved bruk av symaskinen som verktøy. Gjennom at jeg har brukt symaskinen og testet ut

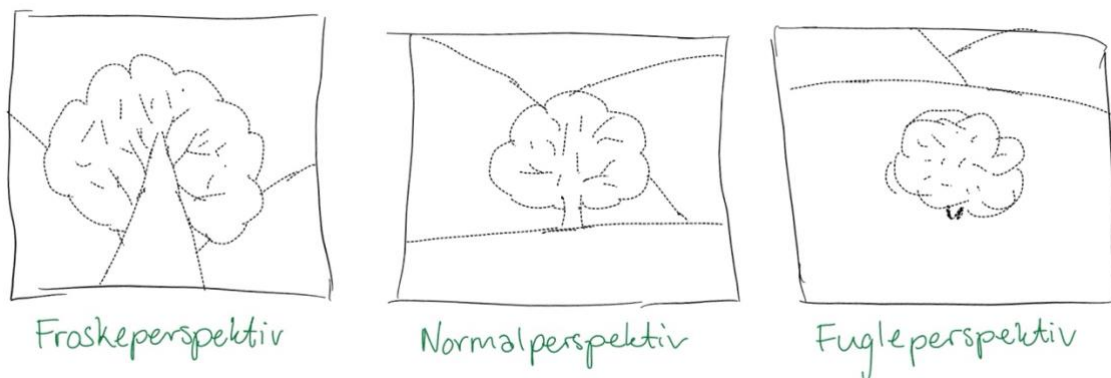
hvordan dybde kan skapes, samsvarer resultatene mine med problemstillingen. Forskerrefleksivitet er et grunnprinsipp i kvalitativ forskning, og er en erkjennelse av at all kvalitativ forskning er påvirket av forskerens egne individuelle verdier (Nilssen, 2012, s. 139). Forskerens bakgrunn, verdier, interesser og holdninger blir uunngåelig reflektert i forskningen (Nilssen, 2012, s. 139). Dette er på grunn av forskerens nærhet til forskningskonteksten i kvalitative studier.

3 Fagteori

I dette kapitlet har jeg skrevet teori relevant for utforskningen i oppgaven. Teorien omhandler komposisjon og dybdeskapende virkemiddel, søm generelt, lappeteknikk, applikasjon og estetiske læreprosesser. Teorien om de dybdeskapende virkemidlene er hentet fra teori om maleri og tegning, men er overførbart til stoff og søm fordi jeg syr et landskapsbilde. Teorier om linjer, overlapping av former, tekstur og bruken av gradient gjelder også når jeg nå bruker symaskinen og syr et bilde av «Fintreet». I tillegg har jeg skrevet teori om fargebruk i forhold til dybde, som jeg bruker senere i oppgaven for å velge farger til det ferdige produktet. Til slutt har jeg skrevet om verdiperspektiv på grunn av at verdien av «Fintreet» spiller inn i mine meninger og avgjørelser i oppgaven.

3.1 Komposisjon

Komposisjonen av et bilde er den samlede karakteristikken av bildet (Danbolt, 2002, s. 45). Punkt, linje, flate, form, farge og overflate er grunnleggende komposisjonselementer (Mørstad, 2007, s. 149). Komposisjonen i et bilde kan bli sett på som en organisering av enkeltdelene i forhold til helheten (Mørstad, 2007, s. 148). Og i tillegg spiller synsvinkel inn på bildets uttrykk (Danbolt, 2002, s. 27). Er synsvinkelen i froskeperspektiv, ser man opp på motivet og det vil virke stort og viktig, ser man motivet i fugleperspektiv vil effekten være motsatt (Danbolt, 2002, s. 27). Jeg har skissert «Fintreet» i både froskeperspektiv, normalperspektiv og fugleperspektiv for å se effekten dette hadde.

Figur 8 Eksempel på ulike perspektiv av "Fintreet"

3.1.1 Perspektiv

Perspektiv kan defineres som fremstillingen av tredimensjonale gjenstander i et bilde (Mørstad, 2007, s. 221). En perspektivisk fremstilling vil ikke nødvendigvis gjengi virkeligheten objektivt fordi den vil være preget av kunstnerens subjektive oppfatning (Mørstad, 2007, ss. 221-222). Dette opplevde jeg i skissestadiet av utforskningen, ved at mine erfaringer fra «Fintreet» og dets verdi for meg spilte en rolle i valgene jeg tok. På

grunn av perspektiviske konstruksjoners dybdeskapende virkning, er det nødvendig med et eller flere forsvinningspunkter (Mørstad, 2007, s. 222). I billedkunsten er det tre forskjellige perspektivtyper; sentralperspektiv, topunktperspektiv og trepunktsperspektiv (Mørstad, 2007, s. 222). Disse kan sammenlignes med synsvinklene nevnt tidligere. Med sentralperspektiv er gjenstanden gjengitt fra ett synspunkt og man får en symmetri og orden i bildet (Mørstad, 2007, ss. 222-223). De perspektiviske linjene møtes i ett felles forsvinningspunkt på horisontlinjen (Mørstad, 2007, s. 222). Dette er det perspektivet jeg endte opp med etter skissene nevnt i forrige avsnitt. Grunnen var at verdien til treet spilte stor rolle. For å gjengi «Fintreet», valgte jeg det perspektivet og synsvinkelen som gjorde at det fortsatt var «Fintreet» og ikke et hvilket som helst tre. Dette var synsvinkelen og perspektivet jeg alltid har sett treet fra. Det var sentralperspektivet som balanserte det å forske på dybde og samtidig gjenskape «Fintreet».

3.2 Dybde

Dybde er en «Betegnelse for det rommet som strekker seg innover i bildet.» (Mørstad, 2007, s. 70). For at et bilde skal se ut som et tredimensjonalt billedrom, må man benytte seg av noen formalestetiske virkemidler (Danbolt, 2002, s. 35). I *Malerileksikon* (2002) kaller Mørstad disse virkemidlene for dybdeskapende virkemidler, mens Danbolt skriver om dybdekjennetegn og flatekjennetegn (Danbolt, 2002, s. 35). Ved å kombinere flere av slike virkemidler, som linje, form og farge, kan man skape en illusjon av rom og volum på en todimensjonal flate (Mørstad, 2007, s. 241). Videre har jeg delt opp teorien i de kjennetegnene som er relevant for denne masteroppgaven og skrevet hva både Danbolt og Mørstad mener og til slutt skrevet hvordan jeg tolker og bruker det i oppgaven videre. De kjennetegnene som videre er skrevet om er: overlapping, linjer, gradient, farger, verdiperspektivet og tekstur.

3.2.1 Overlapping

Overlapping er når noe er plassert foran noe annet, der det blir gitt inntrykk av at det er plass til å bevege seg imellom de (Danbolt, 2002, s. 24). Dette er kanskje den eldste, og enkleste formen for perspektiv (Mørstad, 2007, s. 222). Overlappingsperspektiv er organiseringen av former i bildet slik at de dekker hverandre (Mørstad, 2007, s. 211). Med dette virkemiddelet vil betrakteren se hvilke former eller gjenstander som befinner seg fremst og lenger bak i bildet (Mørstad, 2007, s. 211). Det er først når det er noe foran og noe annet bak at vi kan snakke om rom i bildet (Danbolt, 2002, s. 35). Overlapping er noe jeg har utforsket både i lappeteknikk og applikasjon. Jeg har også utforsket overlapping fra et felt til et annet og innad i selve feltene på de ulike testene.

3.2.2 Linjer

Den diagonale bevegelsen er når viktige linjer er plassert diagonalt i bildet (Danbolt, 2002, s. 35). Dette kan gjøre slik at de oppfattes til å gå innover i bildet og dermed kan det antydes at det finnes et rom å gå inn i (Danbolt, 2002, s. 35). Linjene antyder bevegelse og kan få betrakterens blikk til å bevege seg i forskjellige retninger (Danbolt, 2002, s. 41; Jones, 2008, s. 103). Disse linjene er de som ble skrevet om under perspektiv og sentralperspektiv tidligere. I tillegg til slike linjer som er med på å skape dybde finnes det, i malerkunsten, tegnekunsten og også innen søm, konturlinjer. Konturlinje, eller grenselinje, definerer formen til en figur (Mørstad, 2007, s. 153). Konturlinjen finnes ikke i den observerbare virkeligheten og er derfor en abstraksjon, men den er likevel et nyttig hjelpemiddel (Mørstad, 2007, s. 153). Konturerte former

trosser modellering, ved at man i modellering bruker hvit og svart eller ulike valører til å gjøre figurene krummet og tredimensjonal (Danbolt, 2002, ss. 32-33). I motsetning til modellering, er konturerte former et kjennetegn på flater i bilde (Danbolt, 2002, s. 39). For at bilde ikke skal oppleves som et sort hull med dybde, bør det i tillegg til dybdekjennetegn også eksistere flatekjennetegn (Danbolt, 2002, s. 24). Flatekjennetegn, som konturlinjer, kan skape en balanse mellom dybde og flate (Danbolt, 2002, s. 38).

3.2.3 Gradient

Et annet dybdekjennetegn er bruken av gradient, det er når man lar kjente former gradvis bli mindre (Danbolt, 2002, s. 35). Det blir som en repetisjon av formen, der repetisjonen har endret størrelse og/eller form i en jevn utvikling (Leborg, 2004, s. 20). Graderingen må skje i henhold til figurens plassering i billedrommet (Mørstad, 2007, s. 97). Dette vil gi et inntrykk av at de minste gjenstandene er lenger unna enn de største gjenstandene (Danbolt, 2002, s. 35).

3.2.4 Farger

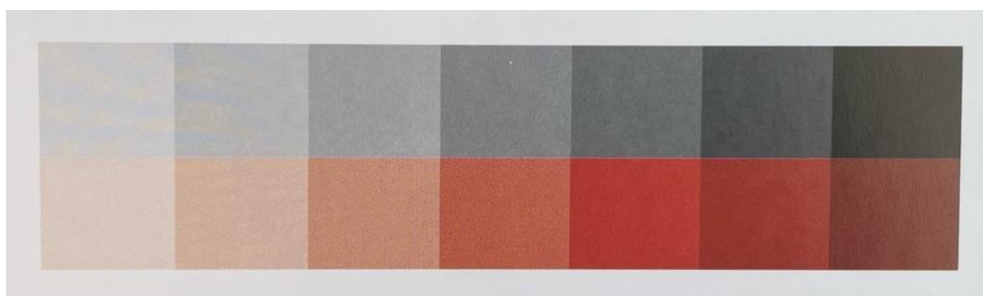
Når det kommer til valget av farger, har jeg brukt teorien og utforsket ulike kontraster og hvilken effekt det har i mitt veggilde. Jeg har testet varme og kalde farger, valører, simultankontrast og skyggeperspektiv. Under har jeg skrevet den teorien jeg har tatt i bruk i testingen om farger.

3.2.4.1 Varme og kalde farger

Det er et velkjent dybdeskapende virkemiddel i malerkunsten at varme farger trer frem og kalde farger viker tilbake i billedrommet (Mørstad, 2007, s. 88). Historisk sett har man særlig dratt nytte av dette i landskapsmaleri, hvor det er vanlig «å male forgrunnen brungul, mellomgrunnen grønn og bakgrunnen blå.» (Mørstad, 2007, s. 183). Tunge, mettede farger gir inntrykk av nærhet, mens de lysere fagene virker fjernere (Mørstad, 2007, s. 86). Dette er samme prinsipp som med luftperspektiv, der gjenstander lenger unna får en blålig-hvit tone fordi mer av luftens atmosfære kommer mellom gjenstanden og betrakteren (Danbolt, 2002, s. 37). Dette testet jeg både slik som teorien sier fungerer for å skape dybde, men også motsatt. Jeg testet motsatt for å se hvilken effekt det skapte.

3.2.4.2 Valører

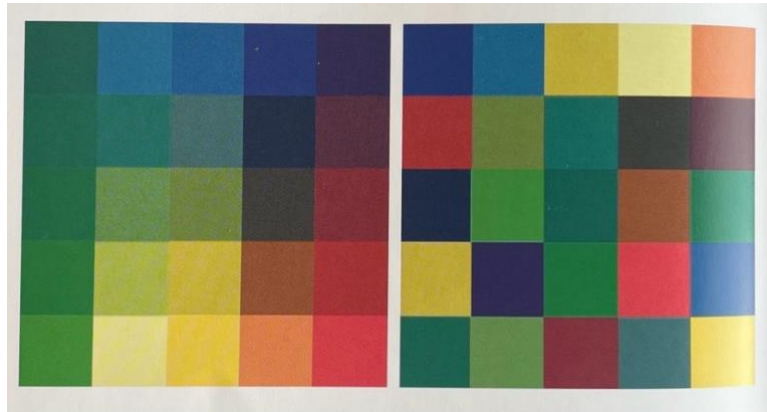
Valører er graden av lyshet eller mørkhet i fargen (Mørstad, 2007, s. 289). For å skape dybde i et bilde, blir valøren til feltet bestemt av vinkelen det har til lyskilden i bildet (Mørstad, 2007, s. 289). Valørskalaen, også kalt gråtoneskalaen, viser at rødt kan variere i valør og bli blekrosa eller mørk rødbrun (Jones, 2008, s. 115).

Figur 9 Eksempel på valør (Jones, 2008, s. 115)

3.2.4.3 Simultankontrast

Farger gjennomgår en forandring når de blir betraktet sammen med andre farger (Mørstad, 2007, s. 255). De skifter i forhold til sammenhengende fargene er i og det kan gjøre slik at en sterk farge blir dempet eller at en matt farge kan bli mer strålende (Jones, 2008, s. 114). Et grønt felt vil kunne se kaldt ut om det befinner seg omgitt av en sterk gul, men om det er mot en blågrønn bakgrunn vil det virke varmt (Mørstad, 2007, s. 88). Eksempel ser vi på figur 10, fargene på høyre side opptrer mer skarp og tydeligere enn fargene på venstre side. Dette er samme farger, men ulikt sammensatt slik at de blir betraktet forskjellig.

Figur 10 Eksempel på simultankontrast (Jones, 2008, s. 114)

3.2.4.4 Skyggeperspektiv

Skyggeperspektiv er et dybdeskapende virkemiddel i maleri og lignende (Mørstad, 2007, s. 261). Skyggeperspektiv er med på å skape dybde ved at delene av bilde som er i bakgrunnen blir lagt i skygge, mens forgrunnen blir opplyst (Mørstad, 2007, s. 261). Dette kan også sammenlignes med modellering, der man bruker hvitt eller lyse farger der lyset faller på en figur og svart eller mørke farger der det er skygge (Danbolt, 2002, ss. 32-33). Når jeg testet dette perspektivet, testet jeg ved å lage mørkere felt der det var naturlig med skygge og lysere felt der lyset treffer.

3.2.5 Verdiperspektiv

Et annet kjennetegn til dybde, er bruken av betydningsperspektivet, også kalt verdiperspektivet (Danbolt, 2002, s. 40). Det er når størrelsen av en gjenstand ikke blir avgjort av avstanden fra betrakteren, men av betydningen (Danbolt, 2002, s. 40). Verdiperspektivet har egentlig ikke noe med fremstilling av dybde å gjøre, men spiller likevel inn i kunsten (Mørstad, 2007, s. 292). Det har blitt brukt i middelalderkunsten, som en symbolsk måte å skille ut personer med viktighet (Mørstad, 2007, s. 292). For eksempel blir Jesus og Jomfru Maria ofte gjengitt i en større målestokk enn for eksempel bønder (Mørstad, 2007, s. 292). I tillegg, som skrevet tidligere, vil kunstnerens subjektive oppfatning spille inn i fremstillingen av bildet (Mørstad, 2007, ss. 221-222). På grunn av verdien «Fintreet» har for meg, har jeg tatt med denne teorien inn i betraktningen når jeg har utforsket.

3.2.6 Tekstur

En tekstur kan være en konkret struktur som kan ses, men også noe som kan føles (Leborg, 2022). Tekstur i seg selv er en visuell komposisjon (Leborg, 2022). Det vil si at tekstur har en synlig sammensetning av elementer. Tekstur kan handle om overflatevirkningen til et materiale (Sporland, Johansen, & Neby, 2020). Det handler om hvordan en overflate føles ut, taktil tekstur, eller hvordan overflaten ser ut, visuell tekstur (Sporland, Johansen, & Neby, 2020). I denne masteroppgaven arbeider jeg med en blanding av visuell og taktil tekstur. Når jeg videre refererer til tekstur, skriver jeg om den teksturen som er skapt med stoffet og stikker dermed ut av bildet. Denne teksturen er både taktil og visuell ved at man både ser og kan kjenne forskjell på teksturen der det stikker ut i forhold til stoffets naturlige tekstur.

3.3 Maskinsøm

Søm og sying har gjennom historien vært et viktig håndverk hvor det er blitt brukt til fremstilling av klær og andre forbruksartikler (Lerche, 1968, s. 11). Når symaskinen kom, erstattet den en stor del av håndsøm og effektiviserte også arbeidet med søm (Bjørntvedt & Danielsen, 2023). Når symaskinen først kom, var det kun rettsøm som var mulig og den ble drevet for hånd av en sveiv (Bjørntvedt & Danielsen, 2023). Det er ikke tilfelle i dag, hvor de aller fleste symaskiner er maskindrevet og har utallige innstillinger for sømmer. Videre forklarer jeg de to teknikkene jeg har brukt; applikasjon og lappeteknikk.

3.3.1 Applikasjon

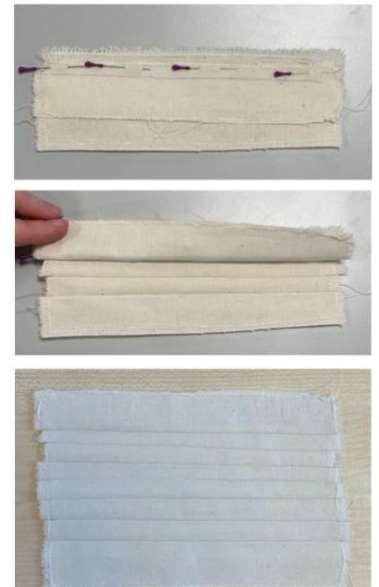
Applikasjon er en av de eldste måtene for å dekorere på stoff (Eddy, 2004, s. 33). Det er kanskje den frieste formen for tekstil utfoldelse fordi det ikke finnes noen fasit for hvordan det skal gjøres (Fevang, 2001, s. 5). Applikasjon er en teknikk hvor man fester et stoff på et annet (Seward, 1992, s. 92). Den kan brukes til å lage mønstre der man syr stoffbiter på en bakgrunn (Eddy, 2004, s. 33). Man kan lage et motiv som man syr på et underlag eller man kan legge sammen bit for bit til det blir et motiv (Fevang, 2001, s. 5). Applikasjon er en teknikk som gjør at man kan «male» med tekstiler slik som med farger i maling (Svønnås, 1972, s. 44). Det er flere måter man kan sy sammen stoffbitene på; med smal sikksakksøm over en pent klippet kant, med innbrettet kant og rettsøm eller med rettsøm litt innenfor kanten på stoffet (Svønnås, 1972, s. 64)

Figur 11 To eksempler på applikasjon

3.3.2 Lappeteknikk

Lappeteknikk er en mangesidig teknikk hvor man syr sammen små biter av stoff (Hammond, 1997, s. 8). Vi kjenner teknikken best fra lappetepper og det er vanligst å sy sammen lapper med en enkel form til det blir et mønster som ligner på mosaikk (Svennås, 1972, s. 9). I tillegg til lappetepper, kan man også bruke lappeteknikk for å lage kunstneriske uttrykk (Svennås, 1972, s. 7). Det er en fin måte for å eksperimentere med farger, hvor man kan kombinere de på ulike måter for å skape et helt personlig uttrykk (Hammond, 1997, s. 8). Om man bruker lapper med uregelmessige former, kan man sy ved å bruke et papirmønster eller forsøke seg frem til man blir fornøyd med selve lappene man har (Svennås, 1972, s. 38). Lappene sys sammen rett mot rett og strykes flat, slik vist på figur 12.

Figur 12 Eksempel på lappeteknikk

3.4 Estetiske læreprosesser

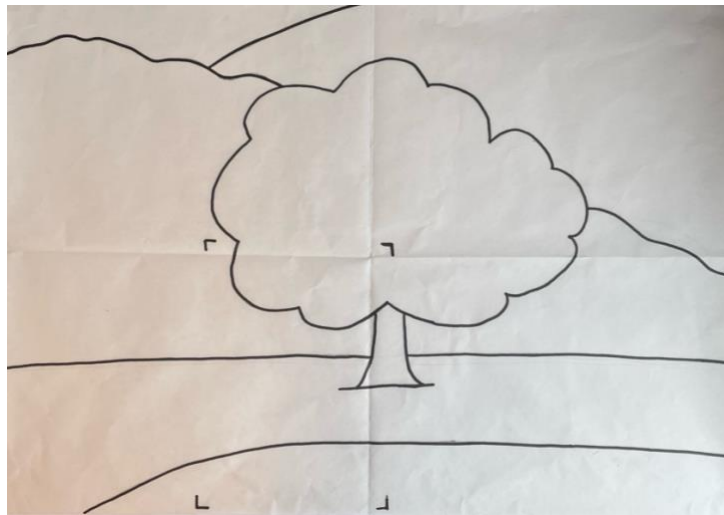
Estetiske læreprosesser er når man arbeider og kommuniserer med og om opplevelser, sansninger og følelser i direkte møte med verden (Austring & Sørensen, 2019, s. 271). En måte å forstå estetikk på er å forstå det som erkjennelse gjennom sansene (Fredriksen, 2013, s. 48). Ved estetiske læreprosesser er man ikke kun en passiv mottaker av inntrykk, men man er mentalt aktiv ved å være oppmerksom og relatere seg til inntrykkene og skape mening ut av dem (Austring & Sørensen, 2019, s. 271). Kjernen i alle estetiske læreprosesser er skapende prosesser gjennom en kroppslig erfaring (Austring & Sørensen, 2019, s. 271). Disse prosessene rommer alltid et betydelig læringspotensial (Austring & Sørensen, 2006, s. 170). Ord som går igjen i estetiske læreprosesser er deltagelse, kommunikasjon og utforskning (Austring & Sørensen, 2019, s. 271). Det å være deltagende, utgjør både å være kroppslig undrende, utforskende gjennom å diskutere og reflektere i relasjon med andre (Dahl, 2021; Austring & Sørensen, 2019). Kroppslig læring er relasjonell, læringen skjer i en relasjon, enten til det man lærer om eller til andre mennesker (Dahl, 2021, s. 37). Gjennom samarbeid med andre mennesker, kan man bli inspirert til nytenkning og nye ideer kan bli gjort om til handlinger (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8). Elever som lærer gjennom en skapende handling, utvikler evner til å uttrykke seg på ulike måter, lærer å stille nye spørsmål og løse problemer (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8). Når man selv jobber med å gjøre inntrykk fra verdenen til estetiske inntrykk, har det blitt vist at man får en lystfølelse som er med på å motivere til videre utvikling og læring (Austring & Sørensen, 2006, s. 170).

Det er vist, i forskning, at estetisk læring og undervisning kan redusere stress hos elever i skolen (Mejbo, 2022). Det ble gjennomført et prosjekt for å være med på å belyse viktigheten av det å bruke estetiske uttrykksformer (Mejbo, 2022). Elevene som var med på prosjektet uttrykte at de opplevde at de ikke hadde vært så stresset i opplegget, og de koblet måten å jobbe på direkte til minket negativt stress (Mejbo, 2022). De estetiske læreprosessene viser et stort potensial for å kombinere det kroppslige, kognitive, motoriske, sosiale, emosjonelle og sanselige (Kunnskapsdepartementet, 2020a, s. 18). I overordnet del av læreplanen, står det at «Elevene skal lære og utvikle seg gjennom sansing og tenkning, estetiske uttrykksformer og praktiske aktiviteter.» (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 7). Dette understreker nok en gang viktigheten av

estetiske læringsprosesser. Det blir også gitt råd til kunnskaps- og kulturminister at alle lærerstudenter må bli kjent med hvordan de kan få inn estetiske læringsprosesser i alle fag (Kunnskapsdepartementet, 2020a, s. 13). Dette er et viktig poeng og ta med videre inn i drøftingen av hvilke didaktiske potensialer som finnes i en slik prosess.

4 Analyse og resultater

I dette kapitlet analyserer jeg datamaterialet jeg har produsert. Jeg har sydd utsnitt av det ferdige veggbilde der jeg har testet ulike dybdekjennetegn. Skissen med markering av utsnittet er vist i figur 7. Teknikkene jeg har brukt er lappeteknikk og applikasjon, og for å undersøke dybden har jeg testet linjer, overlapping, tekstur og gradient. Analysen er delt opp slik at jeg først har analysert hver test i en matrise, til sammen fire matriser, og etterpå analysert erfaringen min med syngen. Til slutt er matrisene og opplevelsen min oppsummert før jeg går over til drøftingen av funnene i forhold til problemstillingen.

Figur 13 Skisse i A2 av hele motivet

4.1 Analyse test A - Lappeteknikk

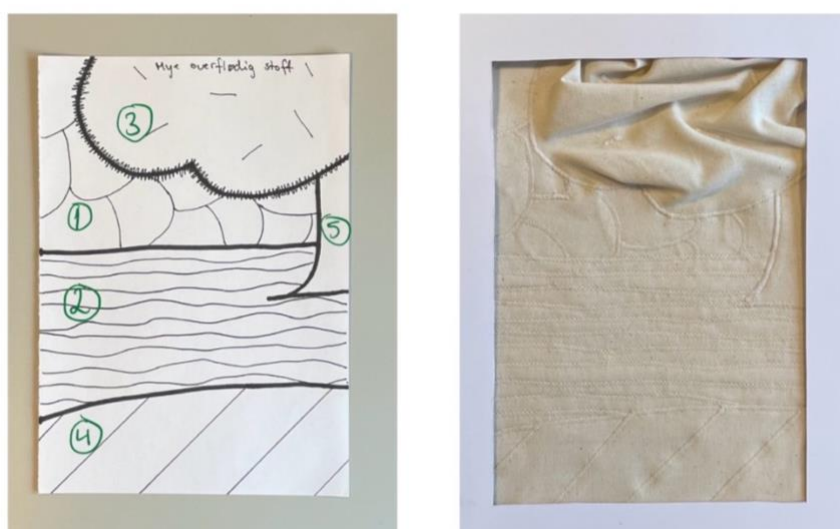
Figur 14 Skisse A og sydd test A

Tabell 1 Analyse av test A - Lappeteknikk

Test A Lappeteknikk	Linjer	Overlapping	Tekstur	Gradient
Felt 1	Linjene skaper ingen dybde, feltet oppleves mer som en flate. Øynene følger linjene og går derfor fra linje til linje i selve feltet.			
Felt 2	Horisontale linjer skapte lite dybde. Øynene stopper opp og blikket går side til side i stedet for innover i bildet.			Utførelsen var dårligere enn planen. Bredden på stoffremene øker nedover i feltet. Dette skaper en gradering i form, noe som gjør at den minste formen oppleves å være bakerst.
Felt 3	Parallele linjer som går hver sine retninger, gjør at blikket følger linjene og stopper opp i krysningen av dem. Ved at noen linjer ikke møtes akkurat i krysningen, blir det forstyrrende for videreføringen av linjen.			
Felt 4	De skrå vertikale linjene gjør at synet går oppover i bildet og utgjør en dybdeeffekt.			
Felt 5				
Helheten	Ved at linjene i de ulike feltene går i	Ved at feltene er sydd sammen	Det er en høydeforskjell	

	ulike retninger, får hele bildet dybde. Feltene blir adskilt og det virker som noen felt er lenger frem enn andre.	med applikasjon, ligger det ene feltet over et annet og det skaper overlapping. Ved at det er startet bakerst i bilde, skaper dette dybde ved at feltene bygges oppover til det som er fremst i bildet. Eks. Treet overlapper stammen, som igjen overlapper både felt 1 og 2.	på feltene, der de er sydd sammen. Feltet som er øverst, står litt mer ut enn det som er under. Dette utgjør den taktile teksturen, men visuelt er det ingen tekstur jeg vurderer i denne testen.	
--	--	---	---	--

4.2 Analyse av test B - Applikasjon

Figur 15 Skisse B og sydd test B

Tabell 2 Analyse av test B - Applikasjon

Test B Applikasjon	Linjer	Overlapping	Tekstur	Gradient
Felt 1		Konturen på formene forsvinner bak hverandre, noe som gjør at de overlapper og skaper dybde innover mot		

		trestammen (felt 5).		
Felt 2	Bølgede linjer skaper mer bevegelse i feltet og toppene på bølgene oppleves nærmere betrakteren. Sikksakk sømmen har stor avstand i stinglengden, noe som skaper små linjer i seg selv. Dette skapte små vertikale linjer som peker oppover i bildet og skaper en flate mer enn det skaper dybde.	Ved bølgede linjer, fremstår det som om hver stoffbit overlapper den andre. Der linjene er tette har det større dybdeeffekt enn når det er lengre avstand mellom sømmene.		Hadde sikksakk 'en vært gradert i feltet, kanskje det hadde blitt mer ryddig og dybdeskapende?
Felt 3	Stoffet skaper linjer der de brettes, og kan forandres på. Det er også sydd inn linjer for å etterligne grener på treet. Det er ikke linjene som er med på å skape dybden i dette feltet.	Når stoffet bølges og brettes, overlappes det og på grunn av skygger som oppstår så ser vi at noe ligger foran noe annet.	Med den taktile teksturen, kjenner jeg at stoffet står ut og «bobler seg». Visuelt, ser man også teksturen stoffet lager ved at det bølges og bretter seg. Feltet oppleves nærmere visuelt ved at det lager folder og stikker ut.	
Felt 4	De skrå vertikale linjene er med på å føre synet til betrakteren innover i bildet og skaper dybde.			
Felt 5	Konturlinjen til stammen er sydd med veldig tett sikksakk søm. Dette gjør at		Siden konturlinjen stikker litt ut, skaper dette en tydeligere taktil	

	sømmen stikker litt ut og virker nærmere betrakteren enn resten av bildet.		tekstur enn resten av sømmene.	
Helheten	Hele bildet blir litt flatt, ved at linjene og sikksakk sømmen går litt inn i hverandre og feltene 1, 2 og 4 er vanskelig å skille fra hverandre.	Formene i felt 1 fortsetter bak felt 2,3 og 5. Dette er med på å gjøre slik at felt 1 oppleves som bakerst og derfor skaper dybde. Det samme gjelder for felt 2, der linjene fortsetter bak felt 4.		Når sikksakk sømmen er tett, virker den nærmere og når det er lengre sting virker det luftigere og lenger bak i bildet.

4.3 Analyse av test C - Lappeteknikk

Figur 16 Skisse C og sydd test C, med felt 3.1 og 3.2

Tabell 3 Analyse av test C - Lappeteknikk

Test C Lappeteknikk	Linjer	Overlapping	Tekstur	Gradient
Felt 1	Linjene skrår ned mot treet og leder øynene dit. Ingen dybde i selve feltet.			
Felt 2	Linjene går i vifteform, hvor linjene går mot og møtes bak			Bredden på stoffbitene går gradvis ned og blir

	trestammen (felt 5). Øynene blir dratt innover i bildet og linjene skaper dybde.			smalere inn mot treet. Dette gjør at de smale partiene virker lenger unna enn der det er bredere.
Felt 3.1	Sekskantene blir som en flate, ingen dybde i selve feltet.			
Felt 3.2	Mange små linjer som går i kryss og tvers. Skaper ikke dybde.	Ved at det er stoffbiter som er strøket og brettet ned, skapes det skygge. Det er mye variasjon i feltet og ved å «rufse» opp stoffbitene, oppleves noen deler nærmere enn andre. Det skapes dybde innad i feltet.	Mye tekstur i feltet, både sikksakk søm som stikker frem, stoffbiter som er brettet og strøket ned. Stoffet lager «lommer» som fingrene setter seg fast i når de blir dratt over stoffet.	
Felt 4	Horisontale linjer skaper ikke dybde, oppleves som et flatt felt.			Ble gradering i feltet uten at det var planlagt. Den øverste stoffbiten er bredere enn den nederste og derfor oppleves den nederste lengst unna.
Felt 5				
Helheten	Linjene samarbeider i felt 1 og 2 ved at de leder øynene inn mot treet. Linjene i felt 4 bryter av fra resten og virker som en	På grunn av at linjene på felt 1 går bak og fortsetter på andre siden av felt 3, skaper dette en stor effekt av		Siden bredden på stoffbitene på felt 1 er bredere enn i felt 2, virker felt 1 lenger frem i bildet,

	egen del og ikke en del av selve bilde.	overlapping. I tillegg stikker felt 3.1 ut og er løs i kanten over felt 1. Dette gjør at felt 3.1 kommer lenger frem i bildet enn felt 1.		og motvirker den dybdeeffekten jeg ønsker å skape.
--	---	---	--	--

4.4 Analyse av test D - Applikasjon

Figur 17 Skisse D og sydd test D

Tabell 4 Analyse av test D - Applikasjon

Test D Applikasjon	Linjer	Overlapping	Tekstur	Gradient
Felt 1	Sømmen gjør at formene får dobbel linje rundt seg. Synet blir dratt mot sømmen og ikke stoffkanten.	Overlappingen går fra bakerst på høyre side til fremst i venstre øverste hjørne. Dette gir en illusjon om at høyre side av feltet er lenger bak.	Ved rund søm, uten at stoffet ble holdt nede, skapte det bølger i figuren. Tekstur i dette feltet motvirker dybden fordi feltet skal være bakerst i bildet og tekturen gjør feltet nærmere betrakteren.	
Felt 2	Horisontale linjer skaper lite dybde.	Når jeg sydde startet jeg bakerst og sydde på stoffbitene	Teksturen når det er sydd sikksakk søm rundt stoffet er tydeligere enn	Har gradert mengden tekstur, med minst tekstur

		fremover, med overlapping. Dette har gitt en god effekt av dybde.	der det kun er frynset opp. Det som skapte mest tekstur var når det først var frynset opp og så sydd sikksakk søm etterpå.	bakerst og mest tekstur fremst. Dette ga god dybdefølelse i feltet.
Felt 3	Her har jeg testet ulike typer linjer ved at bladene til venstre har kun en rett linje med søm og bladene til høyre er sydd med en rund søm. Med den runde sømmen blir synet til betrakteren dratt til midten av hver sirkel, mens med den rette linjen blir synet dratt videre til andre linjer i feltet. Dette gjør at synet hele tiden flytter på seg.	Bladene overlapper hverandre og skaper dybde i feltet ved at noen blader ligger bak andre.	Stoffbitene sydd med sikksakk helt i kanten av stoffet virker lenger frem enn de andre. Når det er mer tekstur virker objektet nærmere og det skaper derfor en dybde i forhold til de stoffbitene uten sikksakk søm.	Størrelsen på bladene er mindre på venstre side og virker da lenger unna enn høyre side. Det blir et brudd på midten på grunn av at størrelsen ikke er gradert, men heller at det bare er to forskjellige størrelser.
Felt 4	Linjene med frynser og sikksakk helt til høyre i feltet førte synet oppover i bildet mest. På toppen av de bitene ble det derimot som om feltet bare stoppet. Det ble en unaturlig overgang til neste felt.	Ble forstyrrende for dybden når det ble overlapping med stoff i de skrå vertikale linjene. Når det kun var frynsene som overlappet, var det som om det bare var ei linje.	Der teksturen er på de skrå linjene, skaper det dybde til stoffbitene ved siden av, men ikke til de andre feltene i bildet. Ved kun tekstur øverst på stoffbitene ble feltet uten tekstur og virket lenger bak i bildet. Dette skapte ikke dybde.	
Felt 5	Flere linjer oppover feltet, ga mer dybde. Stoffet til venstre	Ved at stoffet er løst over hverandre, gjør at det øverste stoffet kaster	Stoffet frynser	

	virker lenger bak enn det til høyre.	skygge på det under og skaper en stor dybdeeffekt.		
Helheten		Bra overlapping og dybdeeffekt når trestammen forsvant bak en stoffbit i felt 2.	Sammensetningen av teksturen i hele bildet motvirker dybdeeffekten ved at bakgrunnen har for mye tekstur og forgrunnen til venstre i felt 4 har for lite tekstur.	

4.5 Analyse av erfaringene mine

Når jeg har analysert erfaringene mine, har jeg lest gjennom loggen og sett etter om det var noe som gikk igjen eller noe som stakk ut. Det som gikk igjen i prosessen min var at jeg gruet meg til å starte med et nytt element, at jeg oppdaget nye ting og måtte endre på den originale planen og at det var stor forskjell på gjennomføringen av lappeteknikk og applikasjon.

4.5.1 Gruer meg til å starte

Ved hvert nytt element i den skapende prosessen, har jeg kviet meg for å starte. Når det er noe nytt jeg ikke har gjort før, bruker jeg lang tid og utsetter det å starte. Jeg klipper heller ut stoffbiter til et annet felt, enn å starte å sy et vanskelig parti. Det jeg har erfart, er at det blir enklere å starte for hver gang jeg syr det samme elementet. For eksempel, ble det enklere å sy linjer horisontalt for hver gang jeg gjorde det. På test A, ble linjene litt skeiv og jeg klarte ikke å kontrollere bredden mellom linjene, mens på test C var dette enklere. Et funn er også at det var enklere å starte på noe når jeg satt sammen med medstudenter. Jeg kunne stille spørsmål og de kunne si at jeg bare måtte starte med noe. Bare det å sitte sammen med noen som holder på med noe av det samme som meg, var motiverende for å fortsette. Det relasjonelle hindret meg i å stoppe helt opp i prosessen. Vi kunne samarbeide selv om vi holdt på med forskjellige ting fordi vi begge brukte symaskin. Derfor kunne vi snakke sammen og motivere hverandre til å få til det vi ville.

4.5.2 Oppdagelser og endring av plan

Gjennom hele prosessen har det dukket opp uventede ting. Noe jeg trodde skulle være lett, var vanskeligere enn jeg forventet og noe fungerte ikke slik jeg tenkte. Det var for eksempel vanskeligere å sy rette linjer horisontalt enn jeg først tenkte. Jeg endret derfor planen og testet både med rette linjer og med mer organiske linjer i applikasjon på test B. Resultatet ble at de organiske linjene skapte mer dybde enn de rette parallelle linjene. Gjennom en oppdagelse, fant jeg altså noe som bidro mer til dybde enn det jeg hadde planlagt i utgangspunktet. En annen oppdagelse som gjorde at jeg fant mer dybde, var testingen av ulike grader med tekstur. Når jeg sydde test D prøvde jeg først å sy applikasjon med sømmen litt innenfor stoffkanten og oppdaget at det ikke skapte tekstur slik jeg tenkte. Jeg måtte derfor revurdere planen min og prøvde ulike teknikker for å skape mer tekstur med stoffkanten.

Den største oppdagelsen i prosessen var når jeg oppdaget at baksiden av sekskantene skapte mer dybde enn fremsiden. Dette endte opp med å være med på det ferdige produktet uten at det var planlagt fra start. Denne oppdagelsen skjedde underveis i prosessen ved at da feltet med sekskanter begynte å bli større, oppdaget jeg at baksiden var mer interessant enn fremsiden. Jo flere sekskanter jeg sydde på feltet, jo flatere ble fremsiden og jo mer overlapping og dybde ble det på baksiden. I tillegg kunne jeg «rufse» opp ulike deler på baksiden, noe som gjorde at det ble mer spill i feltet og noen deler opplevdes nærmere enn andre.

4.5.3 Forskjell på teknikkene

I prosessen, arbeidet jeg med lappeteknikk og applikasjon om hverandre. Jeg sydde først test A med lappeteknikk, så test B med applikasjon og så lappeteknikk igjen. Noe av grunnen til at jeg opplevde teknikkene som veldig forskjellig var nok fordi jeg sydde de annenhver gang. Teknikkene er forskjellig, men når jeg gjorde den ene rett etter den andre, la jeg veldig merke til at lappeteknikk var mer tidkrevende og krevde med presisjon og nøyaktighet enn ved applikasjon. Når jeg har jobbet med applikasjon, har jeg alltid nettopp jobbet med lappeteknikk og derfor sammenlignet med det. Applikasjon oppleves som en friere teknikk der jeg kan ta en bit å «bare» sy den på bilde, mens med lappeteknikk må det sys sikksakk, planlegge, legge rett mot rett og sy sammen og stryke ned løst stoff på baksiden etterpå.

4.6 Resultat av analysen

Gjennom analysen har jeg sett hvordan de ulike dybdeskapende virkemidlene fungerer i ulike grader og har ulike effekter. I tillegg har jeg sett, gjennom analysen og loggen, flere erfaringer som går igjen i prosessen min. Disse funnene tar jeg med meg videre inn i drøftingen av både hvordan jeg oppnår dybde og hvilket didaktisk potensial mine erfaringer gir. De feltene jeg har blitt inspirert av og tatt med videre til det ferdige produktet er sekskantene i felt 1, vifteformen i felt 2, baksiden av sekskantene i felt 3, de skrå vertikale linjene i felt 4 og lagene med stoff i felt 5. I tillegg brukte jeg erfaringen av graderingen til det siste feltet som ikke var med på testene.

Figur 18 Ferdig tekstilt veggilde

5 Drøfting

Gjennom denne masteroppgaven, har jeg tatt for meg problemstillingen:

Hvordan kan man, med symaskinen som verktøy, skape dybde i et tekstilt veggbilde ved hjelp av lappeteknikk og applikasjon?

Videre i drøftingen tar jeg for meg funn i analysen og drøfter opp imot problemstillingen og forskningsspørsmålene. I den første delen tar jeg for meg hvordan dybde kommer frem i testene og det ferdige veggbilde. Den andre delen av drøftingen handler om min rolle som lærer og hvilket didaktisk potensial mine erfaringer har i grunnskolen.

Forskningsspørsmålene er ramset opp under.

- Hvordan oppnår jeg dybde i et sydd bilde?
- Hvilke erfaringer gjør jeg gjennom arbeid med symaskin?
- Hvilket didaktisk potensial gir mine erfaringer?

5.1 Hvordan oppnår jeg dybde?

For å oppnå dybde, har jeg testet ulike virkemidler og sett hvordan disse bidrar til dybde. Virkemidlene har gitt ulik effekt av dybde. Et virkemiddel har vært linjer og ved at jeg har sydd de i ulike retninger og form har jeg oppdaget at i syng blir disse linjene veldig tydelig. Som jeg har erfart, og som blir støttet av Danbolt (2002) og Jones (2008), følger øynene tydelige linjer. Går linjene innover mot treet, slik som test C med linjer i vifteform, går synet inn mot treet og man blir dratt innover i bildet. Dette gjør at man oppfatter det som et rom å gå inn i og det blir en stor effekt av dybde. En motsetning er når linjene går horisontalt og strekker seg over hele bildeflaten, som felt 2 på test A. Linjene i det feltet ga liten, til ingen dybdeeffekt. Blikket fulgte linjene og gikk horisontalt frem og tilbake, og dette ble oppfattet som en flate i bildet.

Et annet virkemiddel som har gitt stor effekt av dybde, er overlapping. Jeg testet to typer overlapping. Den ene ved at figurene overlappet og konturene forsvant bak en annen figur, og en annen der stoffet var løst og faktisk lå over et annet stoff. Med lappeteknikk ble linjene stramme og rette, og det var vanskelig å overlapp innad i feltet. Figurene ble «liggende» ved siden av hverandre og på fremsiden ble stoffet festet stramt slik at ingen stoffbiter var løse. På testene med kun applikasjon, test B og D, ble overlappingen mellom feltene nesten borte fordi de gikk inn i hverandre. Det som ga mest dybdeeffekt var en kombinasjon av lappeteknikk og applikasjon, der feltene ble sydd med lappeteknikk og feltene ble sydd sammen med applikasjon. Dette gjorde at overlappingen ble veldig tydelig og det var enkelt å se at figurene i det ene feltet var bak figurene i et annet felt.

Når det gjelder tekstur, er konklusjonen at jo mer tekstur, jo nærmere oppleves det betrakteren. Med denne konklusjonen, må teksturen være størst der det skal være nærmest betrakteren. Felt 1 på test D viser at tekstur på plasser som skal være langt bak i bildet ødelegger for dybden. Jeg har valgt å ha tekstur på treet i det ferdige veggbilde, som nødvendigvis ikke er nærmest betrakteren. Med en objektiv gjenskaping av treet og plassen, og med funnene mine, hadde det vært naturlig å lage tekstur i det feltet som skal være nærmest betrakteren. Grunnen til at jeg valgte tekstur i treet, har bakgrunn i verdiperspektivet, der verdien av «Fintreet» spiller inn i valgene mine. Treet bidrar fortsatt til dybde i bilde, og samtidig får også selve treet hovedrollen i bildet. For å

skape mer dybde i bildet, har jeg endret bakgrunnen til at linjene forsvinner bakover i bildet. I tillegg har jeg brukt farger til å forsterke dybdeeffekten.

Gradienter er et kjent dybdekjennetegn ved at de minste figurene oppleves lenger bak i bilde enn de større figurene (Danbolt, 2002, s. 35). Dette var noe jeg ikke fikk til slik jeg ville på testene. Selv om det var liten gradering i formene på felt 2 på test A, ga det fortsatt en dybdeeffekt. Dette tok jeg med meg videre til det ferdige produktet, hvor jeg har gradering av formene i det bakerste feltet, som ikke var med i testene. Når jeg sydde med gradering til det ferdige veggbilde, tok jeg med erfaringene mine fra testene og gjorde graderingene enda tydeligere. Når graderingene var tydeligere, ble dybdeeffekten også større. Det som kan være grunnen til at det var vanskelig med gradering, kan være at det ikke var mulig å prøve seg frem slik som med eks. blyant og viskelær.

En oppdagelse jeg gjorde da jeg sydde med konturerte former, var at det faktisk skapte dybde selv om det i teorien er et flatekjennetegn. Konturlinjer definerer en form, og motvirker den dybdeskapende modelleringen (Mørstad, 2007, s. 153). Dette var tilfelle når stinglengden på sikksakk sømmen var en mellomting mellom veldig liten og stor. Derimot, i felt 2 på test B, skapte lang stinglengde på sikksakk sømmen små linjer som brøyt med den flate horisontale linja og skapte nye linjer som gikk skrått vertikalt og pekte innover i bilde. I felt 5 på samme test, ble det skapt dybde når trestammen ble sydd med en sikksakksøm som var med veldig tette sting. Sømmen ble så tykk at den stakk litt ut fra stoffet og skapte en illusjon om at trestammen var fremfor feltet i bakgrunnen. Med lang stinglengde på sikksakk sømmen, opplevdes det som liten konturlinje rundt formene og det ble i stedet små linjer som skapte dybde. Dette feltet opplevdes lenger bak enn de andre feltene på test B. Grunnen til dette kan være fordi de andre formene har en såpass tydelig tekstur og kommer nærmere betrakteren. Dette funnet brukte jeg i syngen av det bakerste feltet på det ferdige veggbildet. Jeg sydde med lang stinglengde på sikksakk sømmen for at feltet skulle oppfattes lenger unna.

5.2 Didaktisk potensial

I analysen av erfaringene mine, var det tre kategorier jeg analyserte etter. Disse var det jeg hadde funnet i loggen og sett var gjentakende gjennom hele prosessen. Jeg merket stor forskjell på lappeteknikk og applikasjon i arbeidsmåte, jeg oppdaget nye ting og måtte endre på planen jeg hadde, og alt som var nytt var skummelt. Dette er erfaringer jeg kan koble til hvordan elevene kan oppleve undervisningen i skolen. Denne delen av drøftingen er delt opp i tre deler, hvor jeg drøfter hvordan mine erfaringer gjennom denne prosessen kan bidra inn i skolen og undervisningen. Jeg har delt det opp i arbeidsteknikker, hvor jeg drøfter teknikkene i forhold til bruk i skolen, kreative oppdagelser og viktigheten av dem, og til slutt drøfter jeg estetiske læreprosessers viktighet.

5.2.1 Arbeidsteknikker

I analysen skrev jeg at lappeteknikk opplevdes som mer tidkrevende, mer nøyaktig arbeid og krevde mer planlegging enn ved applikasjon. Applikasjon opplevdes som en friere og enklere teknikk. Når det kommer til elever i skolen og bruk av disse teknikkene tenker jeg begge er relevant, men til forskjellig bruk. Med lappeteknikk har jeg trengt mer planlegging og det har vært mer krevende, men jeg har også fått mer mestring fordi jeg har måttet investere mer med den. Dette tenker jeg er viktig at elevene også får

oppleve. Det er viktig at elevene får krevende oppgaver, som er gjennomførbar, slik at de blir utfordret og deretter kan få en større mestringsfølelse. Elevene bør få bruke kroppen og utforske hva som fungerer og reflektere over utfordringer og løsninger. Både lappeteknikk og applikasjon kan gjøres i forskjellige vanskelighetsgrader. Teknikkene kan tilpasses slik at de er overkommelige både til førsteklasinger og syvendeklasinger. Etter min erfaring, krever lappeteknikken litt mer opplæring og oppfølging enn ved applikasjon, men ved å forenkle det kan også denne teknikken brukes med de minste trinnene. For eksempel kan elevene bruke lappeteknikk med større stoffbiter og firkanter hvor de kan lage alt fra gryteklut til et abstrakt kunstnerisk veggilde. Elevene må kunne tenke litt annerledes ved lappeteknikk, for stoffbitene skal sys rett mott rett der fremsiden av stoffet blir gjemt når man syr. Dette krever god opplæring og oppfølging av lærer, og at elevene kan planlegge hvordan noe blir seende ut, uten å se resultatet mens de syr. Applikasjon derimot, er en teknikk der man hele tiden ser oversiden av stoffet man syr på. Teknikken kan bli brukt til å dekorere noe eller lage bilder der elevene applikerer stoffbiter på et annet stoff. Applikasjon kan være mer gjenkjennbart for elevene, ved at det kan virke mer som å «male». Etter min erfaring, som støttes av Svernås (1972, s.44), kan applikasjon assosieres med å male farge på et lerret fordi man kan klippe ut en form man vil bruke og sy den rett på et annet stoff. Dette åpner opp for kreativitet hos elevene og de kan utforske og reflektere de ulike mulighetene som finnes.

En annen teknikk jeg brukte i prosessen, som jeg mener er nyttig for elever, var å enkelt visualisere det jeg skulle lage. Jeg brukte et tegneprogram på Ipad for å teste hvilken sammensetning av farger som ga best dybde. Dette var en teknikk for å effektivisere arbeidet samtidig som det ble tydelig hvordan fargene kom til å være på det ferdige produktet. Til bruk i skole, er det lurt at elevene også kan planlegge og teste ut planen før de syr selve oppgaven. Bruken av Ipad gjorde at jeg ikke trengte å sy mange tester med ulike farger i de samme teknikkene jeg allerede hadde sydd. Jeg kunne tegne en skisse og legge inn farger og teste ut flere ulike effekter. Dette kunne jeg også gjort med å bruke fargeblyanter, og ved å klippe ut farget papir og lage en collage. Dette er metoder elever fint kan bruke for å tydeliggjøre hva de tenker før de går i gang med et større prosjekt. Det er også lurt å la elevene utforske hva som fungerer eller ikke før de skal arbeide med en teknikk der det ikke er like enkelt å «viske» ut feil. Slik kan de være enda sikrere på hva de skal velge av farger til prosjektet sitt, og det kan øke sjansen for at elevene blir fornøyde med det de lager.

5.2.2 Kreative oppdagelser

I løpet av min prosess, har jeg hatt flere kreative oppdagelser som har endret prosjektet positivt. Disse oppdagelsene har gjort prosessen mer motiverende fordi jeg ikke helt har visst hva som kan dukke opp eller hvor jeg endte. Å la elevene arbeide med prosjekter som tillater slike oppdagelser tenker jeg er viktig. Elevene kan lære at uforutsette ting kan dukke opp og kan være positiv til det skapende arbeidet. Elevene må selv prøve å finne ut hva de skal velge eller gjøre når noe uforutsett dukker opp. I slike sammenhenger tenker jeg også at det er viktig hvordan man formidler oppgavene og forventningene man har til elevene. Om man formidler oppgaven som rett frem og «følg denne oppskriften», vil elevene kanskje ikke tillate slike oppdagelser. Er man mer åpen i oppgaveformuleringen, kan det åpne opp til at elevene selv kan utforske, oppdage og skape kreative produkter og samtidig lære mer i prosessen. Det er ikke sikkert alle synes det er motiverende om noe dukker opp og man må endre hele planen, men da er det

også noe som bør erfares. Jeg tenker det er sunt for elevene å møte utfordringer når de er innenfor trygge rammer på skolen. Elevene skal lære mange forskjellige ting, også det å håndtere utfordringer og se på muligheter.

5.2.3 Estetiske læreprosesser

Estetiske læreprosesser er skapende prosesser gjennom en kroppslig erfaring (Austring & Sørensen, 2019, s. 271). I denne masteroppgaven har jeg hatt en skapende prosess gjennom kroppslige erfaringer ved at jeg selv har sydd et tekstilt veggilde. Jeg har hatt en åpen tilnærming til et kreativt og skapende arbeid, og derfor fått utforsket og testet flere aspekter ved symaskinen. Dette har gjort at jeg har fått motivasjon til å jobbe videre, jeg har kjent på et eierskap til det jeg holder på med. Kunnskapen jeg har tilegnet meg gjennom prosessen er koblet til noe jeg har erfart kroppslig og jeg har fått eksplisitte eksempler på teorien. Dette har gjort det enklere å memorere, og lære det teoretiske. Ved å ta i bruk estetiske læreprosesser i grunnskolen kan elevene få konkrete eksempler og kroppslige erfaringer som gjør det enklere å forstå, og huske det de gjør og lærer på skolen. Det å være deltagende i et relasjonelt møte med det man lærer om, gjør at elevene selv kan være kroppslig undrende, utforskende og reflekterende. Det gjør at elevene selv kan erfare kunnskapen og dermed også få en førstehåndserfaring med teorien.

Estetiske læreprosesser er viktig å få inn i alle fag. Det er ikke kun i kunst og håndverk det er viktig å bruke kroppslige erfaringer for å lære noe, det er viktig i all læring elevene gjør. I overordnet del av læreplanen står det at elever som lærer om og gjennom skapende virksomhet lærer å uttrykke seg på flere måter, stille spørsmål og de blir flinkere til problemløsning (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8). Det å være utforskende i en prosess der man får lov til å uttrykke seg på ulike måter, og selv får bruke kroppen til å erfare det man lærer om, er viktig for at elevene skal utvikle seg. Elevene får selv erfaring om hvordan ting fungerer og får utforsket både verden, samfunnet og seg selv. Gjennom å få utforske og skape noe selv, kan elevene, som nevnt tidligere, møte motstand i arbeidet. Slik jeg erfarte, var det perioder med mye motivasjon og perioder som var mer krevende. Det som hjalp meg videre i en litt tyngre periode motivasjonsmessig, var det at andre rundt meg var i samme situasjon. Jeg kunne diskutere og spørre medstudenter om hjelp. Vi kunne jobbe sammen og samarbeide om å komme oss videre i prosessen.

Deltagelse, kommunikasjon og utforskning er sentralt i estetiske læreprosesser (Dahl, 2021; Austring & Sørensen, 2019). Ved å samarbeide, kan elevene delta, diskutere, utforske, undre og reflektere sammen. De kan samarbeide og sammen oppdage nye ting og oppleve en relasjon til både hverandre og til fagstoffet. Jeg erfarte selv viktigheten av samarbeid da jeg arbeidet praktisk i masteroppgaven. Det finnes flere typer og måter for samarbeid, det er ikke nødvendig at man holder på med det samme for å kunne samarbeide. Jeg har samarbeidet med medstudenter ved å diskutere problemer og muligheter i prosjektet mitt, lent meg på de for kunnskap og erfaringer jeg selv ikke hadde. Bare det å sitte i samme rom, å holde på med noe praktisk, var motiverende for meg. Det trengte ikke å være at vi arbeidet på akkurat det samme, bare at vi var flere i samme situasjon. Dette tenker jeg er veldig overførbart til barneskolen, både samarbeid om samme ting og samarbeid på tvers av arbeidsoppgaver.

6 Avslutning

Denne masteroppgaven har handlet om problemstillingen: *Hvordan kan man, med symaskinen som verktøy, skape dybde i et tekstilt veggbilde ved hjelp av lappeteknikk og applikasjon?* For å svare på problemstillingen, har jeg selv fordypet meg i arbeid med symaskinen og selv erfart og utforsket hvordan man kan skape dybde. Det har resultert i fire tester med ulike teknikker og virkemidler og til slutt et tekstilt veggbilde. Det har vært en lærerik prosess hvor jeg har fått mange erfaringer med symaskinen og hvordan denne kan brukes i undervisning i skolen. De viktigste erfaringene jeg tar med meg videre, er hvordan en slik deltagende og skapende prosess har gjort at jeg har lært fagstoffet så godt. Gjennom å selv laget et bilde med fokus på dybde, har jeg fått en dypere forståelse for både fagbegreper og dybdeskapende teknikker. Jeg har erfart kunnskapen slik at den sitter enda bedre i hukommelsen. Didaktisk sett har jeg gjennom prosessen blitt klar over hvor mange muligheter de to teknikkene, lappeteknikk og applikasjon, har i grunnskolen. Som fremtidig lærer har det vært veldig interessant å utforske og oppdage de mange mulighetene det er med symaskinen og jeg gleder meg til å komme ut i skolen og fortsette å utforske dette, sammen med elevene.

Referanseliste

- Alvesson, M., & Sköldbberg, K. (2017). *Tolkning och reflektion; vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod* (3. utg.). Studentlitteratur.
- Anker, T. (2020). *Analyse i praksis*. Cappelen Damm Akademisk.
- Austring, B. D., & Sørensen, M. (2006). *Æstetik og læring; Grundbog om æstetiske læreprocesser*. Gyldendal.
- Austring, B. D., & Sørensen, M. C. (2019). *Æstetiske læreprocesser i skolen*. I K. H. Karlsen, & G. B. Bjørnstad (Red.), *Skaperglede, engasjement og utforskertrang; nye perspektiver på estetiske og tverrfaglige undervisningsmetoder som redskap i pedagogisk virksomhet*. Universitetsforlaget.
- Bjørntvedt, S., & Danielsen, T. (2023, 19. september). *DigitaltMuseum*. Én tråd - mange teknikker: <https://digitaltmuseum.no/0211813882370/en-trad-mange-teknikker>
- Brinkmann, S., & Tanggaard, L. (2018). Introduksjon. I S. Brinkmann, & L. Tanggaard (Red.), *Kvalitative metoder; Empiri og teoriutvikling*. Gyldendal akademisk.
- Dahl, T. (2021). Hjernen er ikke alene; all læring er kroppslig. I T. P. Østern, Ø. Bjerke, G. Engelsrud, & A. G. Sørsum (Red.), *Kroppslig læring - Perspektiver og praksiser* (ss. 31-44). Universitetsforlaget.
- Danbolt, G. (2002). *Blikk for bilder; om tolkning og formidling av billedkunst*. Abstrakt forlag.
- Eddy, C. (2004). *Quilt; abc for quilteentusiaster*. N.W.Damm & Søm.
- Fevang, T. (2001). *Applikasjon*. Cappelen.
- Fredriksen, B. C. (2013). *Begripe med kroppen; Barns erfaring som grunnlag for all læring*. Universitetsforlaget.
- Gilje, N. (2017). Hermeneutik; teori og metode. I M. Järvinen, & N. Mik-Meyer (Red.), *Kvalitativ analyse; syv tradisjoner* (ss. 127-152). Hans Reitzels Forlag.
- Hammond, E. (1997). *Quilting; lappeteknikk, vattering og applikasjon*. Boksenteret forlag.
- Håberg, K. R. (2007). Med klamme hender og knirkende pinner. I B. Slåttum, & A. B. Ylvisåker (Red.), *Opplegg på gang* (ss. 65-85). Fagbokforlaget.
- Järvinen, M., & Mik-Meyer, N. (2017). Kvalitative analysetradisjoner i samfunnsvidenskabelig forskning. I M. Järvinen, & N. Mik-Meyer (Red.), *Kvalitativ analyse; syv tradisjoner* (ss. 9-26). Hans Reitzels Forlag.
- Jones, S. J. (2008). *Motedesign*. (E. W. Middelthon, & M. Middelthon, Overs.) Yrkeslitteratus as.
- Kunnskapsdepartementet. (2017). *Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen*. Fastsatt som forskrift ved kongelig resolusjon. Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/verdier-og-prinsipper-for-grunnopplaringen/id2570003/>
- Kunnskapsdepartementet. (2020a). *Estetiske læringsprosesser i Grunnskolelærerutdanningene*. Regjeringen. <https://www.regjeringen.no/contentassets/ea18f23415a14c8faaf7bc869022afc2/estetiske-laringsprosesser-i-grunnskolelærerutdanningene.pdf>.
- Kunnskapsdepartementet. (2020b). *Læreplan i kunst og håndverk (KHV01-02)* Fastsatt som forskrift. Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020: <https://data.udir.no/kl06/v201906/laereplaner-lk20/KHV01-02.pdf?lang=nob>
- Leborg, C. (2004). *Visuell grammatikk*. Abstrakt forlag AS.
- Leborg, C. (2022, 30. desember). *Store norske leksikon*. Hentet 22. mars, 2024 fra Tekstur: <https://snl.no/tekstur>
- Lerche, A. (1968). *Gyldendals Store Sy- & Håndarbeidsbok*. Gyldendal norsk forlag .

- Mørstad, E. (2007). *Malerileksikon*. Unipub forlag.
- Mejbo, K. (2022, 8. juni). *Elever ble mindre stressa da de fikk estetiske oppgaver*. Hentet 25. februar, 2024 fra Utdanningsnytt.no: <https://www.utdanningsnytt.no/praktisk-og-estetiske-fag-praktisk-undervisning-stress/elever-ble-mindre-stressa-da-de-fikk-estetiske-oppgaver/324333>
- Nilssen, V. (2012). *Analyse i kvalitative studier; Den skrivende forskeren*. Universitetsforlaget.
- Postholm, M. (2005). *Kvalitativ metode; En innføring med fokus på fenomenologis, etnografi og kasusstudier*. Universitetsforlaget.
- Seward, L. (1992). *Den store boken om patchwork, quilting og applikasjon*. Forsythia.
- Skirbekk, G., & Gilje, N. (2000). *Filosofihistorie* (7. utg.). Universitetsforlaget.
- Sporland, I. G., Johansen, E., & Neby, A. (2020, 05 18). *Struktur og tekstur*. NDLA: <https://ndla.no/article/24134>
- Stake, R. E. (2010). *Qualitative Research; Studying how things work*. The Guilford press.
- Svennås, E. (1972). *Lek med lapper; Applikasjon og lappeteknikk*. J. W. Cappelens forlag as.
- Tanggaard, L. (2017). Fænomenologi som kvalitativ forskningsmetode. I M. Järvinen, & N. Mik-Meyer (Red.), *Kvalitativ analyse; syv tradisjoner* (ss. 81-102). Hans Reitzels Forlag.
- Waterhouse, A.-H. L. (2013). *I materialenes verden; Perspektiver og praksiser i barnehagens kunstneriske virksomhet*. Fagbokforlaget.
- Østern, T. P. (2017). Å forske med kunsten som metodologisk praksis med aesthesis som mandat. *Journal for Research in Arts and Sports Education*, 1(5), ss. 7-27. <https://doi.org/10.23865/jased.v1.982>

Liste over figurer og tabeller

Figur 1 Illustrasjon av forskningsdesign	3
Figur 2 Illustrasjon av den hermeneutiske spiral	3
Figur 3 Fire fasene i den skapende prosessen	5
Figur 4 Bilde av «Fintreet»	5
Figur 5 Bilde av skisser.....	6
Figur 6 QR kode til multimodal logg på Instagram	6
Figur 7 Skisse av matrise.....	7
Figur 8 Eksempel på ulike perspektiv av "Fintreet"	8
Figur 9 Eksempel på valør (Jones, 2008, s. 115)	10
Figur 10 Eksempel på simultankontrast (Jones, 2008, s. 114)	11
Figur 11 To eksempler på applikasjon.....	12
Figur 12 Eksempel på lappeteknikk.....	13
Figur 13 Skisse i A2 av hele motivet	14
Figur 14 Skisse A og sydd test A	14
Figur 15 Skisse B og sydd test B	16
Figur 16 Skisse test C og sydd test C, med felt 3.1 og 3.2	18
Figur 17 Skisse D og sydd test D.....	20
Figur 18 Ferdig tekstilt veggilde.....	23
Tabell 1 Analyse av test A - Lappeteknikk	15
Tabell 2 Analyse av test B - Applikasjon.....	16
Tabell 3 Analyse av test C - Lappeteknikk	18
Tabell 4 Analyse av test D - Applikasjon	20

Vedlegg

Vedlegg 1: Utfyllende notater til multimodal logg

Har laget en Instagram bruker der jeg legger ut bilder og en liten forklaring de dagene jeg har gjort noe av det praktiske arbeidet. Instagramkontoen heter: master_tekstilt_veggbilde

Dato	Forklaringer	Kommentarer og tanker
7/3	<p>Deretter skisserte jeg det stort i A2 format og valgte meg ut et utsnitt som jeg skal test sy i ulike teknikker. Til utsnittet valgte jeg et område som inneholdt litt ulike deler, både bakgrunn, mellomgrunn, forgrunn og treet.</p> <p>Klipping av sekskanter: fant meg en mal som jeg tegnet etter, klipte søm rommet på øyemål.</p>	<p>Mye som skal testet, må bare starte en plass!</p> <p>Var vanskelig å sy slik at linjene møttes i et punkt og at det ikke ble skrått. Aldri sydd lappeteknikk med noe annet enn en rett strek, ikke sekskanter.</p> <p>Godt å få startet på noe, føler endelig prosessen er i gang. Jeg har skissert ulike synsvinkler og avstander til treet som jeg har tatt utgangspunkt i. Jeg tegnet treet og bakgrunnen slik de er i virkeligheten og økte størrelsen på treet. Jeg vil at treet skal komme fram, det er det som er inspirasjonen min, ikke bakgrunnen. Jeg testet også treet fra froskeperspektiv i flere grader for å få treet til å få et mer majestetisk preg over seg. Jeg synes selve treet forsvant når jeg tegnet det slik. Jeg prøvde også å endre bakgrunnen til at linjene går innover i bildet mot et forsvinningspunkt bak treet. Dette tenkte jeg kunne hjelpe til å skape dybde i bilde, men igjen fikk jeg følelsen av at selve treet og plassen forsvant i endringene mine. Jeg valgte den skissen der treet var stort, samtidig som jeg fortsatt har følelsen av at det er fintreet jeg jobber med.</p>
8/3	<p>Sydd videre på sekskanter og gjorde ferdig felt 1 test A</p>	<p>Fant et mønster i ei sømbok som var sekskanter og brukte den største som mal. Brukte lang tid. Fram og tilbake mellom symaskinen, strykebrettet og arbeidsbordet med nåling og måling. Var frustrerende å føle at man var så nøye, men likevel så ble krysspunktet skeivt.</p> <p>Stor mestring når jeg endelig hadde blitt ferdig med feltet.</p> <p>Selv om noen punkter ikke var kant i kant, var mestringen fortsatt stor fordi jeg hadde fått det til, noe jeg aldri hadde gjort.</p>
9/3	<p>Sydd felt 2 på test A</p>	<p>Overaskende utfordrende å sy parallelle linjer. Også vanskelig å holde kontroll på hvor stor dybde på hver stoffbit ble. Gikk raskere enn sekskantene, men mindre mestringsfølelse her.</p>
14/3	<p>Kort økt med klipping av biter</p>	<p>Skummelt å skulle begynne med kvadrater, så det var enklere å bare starte med å klippe de ut.</p>
15/3	<p>Lang dag, ble ferdig med felt 3 og 4</p> <p>Sydd flere remser med kvadrater som jeg til slutt sydde sammen.</p>	<p>Fikk hjelp fra medstudent om hvordan jeg best kunne sy kvadratene. Viktig med nøye arbeid.</p> <p>Var vanskelig å skulle matche linjene når jeg ikke hadde vært så supernøye som jeg burde på at lengden mellom sømmene skulle være lik.</p> <p>Enklere å sy parallelle linjer nå gang nr. 2</p>
16/3	<p>Sydd sammen test A Og startet på test B med applikasjon</p>	<p>Tanken på å skulle sy sammen feltene med lappeteknikk streifet så vidt hodet før jeg bestemte meg for å bruke applikasjon til å sy sammen bitene. Utfordrende og knotete å skulle sy på treet med så store buer og innsving.</p> <p>Applikasjon gikk MYE fortere enn lappeteknikk. Fikk sydd ferdig felt 1 på utrolig kort tid</p>
17/3	<p>Fikk sydd resten av test B</p>	<p>I stedet for å sy rett, på de horisontale linjene i felt 2, fant jeg ut at det å sy bølgede var mulig.</p> <p>Jeg trengte ikke å sy rette linjer som med lappeteknikk, følte meg mer fri når jeg sydde med applikasjonen. Det ble ikke så mye tenking for å få til syngen</p>
29/3	<p>Klipt opp og sydd sikksakk rundt alle elementene til test C</p>	<p>Satt alene hjemme å arbeide, var utrolig kjedelig å ikke kunne snakke med noen eller spørre spørsmål om små ting jeg lurte på underveis. Tok også veldig lang tid å skulle sy sikksakk rundt hver bit i forhold til med applikasjon der jeg ikke trengte det.</p>

3/4	Sydd felt 1,2 og 4 og festet de sammen med lappeteknikk	Å sy horisontale linjer var mye enklere tredje gang. Å sy vifteform var litt utfordrende med å finne ut hvor linjene skulle møtes. Ble overasket over effekten med dybde vifteformen skapte
4/4	Begynte på felt 3 (sekskanter)	Når jeg skulle starte med sekskantene til treet, så jeg på sekskantene i felt 1, test A, og syntes de var for stor til å fungere i felt 3. Jeg bestemte derfor å sy sekskantene i en mindre størrelse. Dette for å få flere linjer og figurer inn i feltet.
9/4	Sydd ferdig sekskanter og monterte hele test C	Oppdaget at baksiden av sekskantene var mer spennende og skapte med dybde enn framsiden av sekskantene. Når framsiden av sekskantene lå oppå, var det flatt og lignet litt på en håndball eller bikube enn et tre. Baksiden inneholdt overlapping og tekstur. For å slippe å sy sekskantene på nytt, tok jeg bilde også snudde jeg og brukte baksiden av sekskantene. Et vanskelig moment var å sy sammen felt 2 og 4 med en skrå bue. Jeg prøvde å sy de i bue sammen rett mot rett. Prøvde det på en prøvelapp først. Det var utfordrende fordi jeg måtte bøye og dra i stoffet mens jeg sydde for at det skulle bli buet
10/4	Startet på test D, felt 1 og 2	I motsetning til lappeteknikk, tok applikasjon mye kortere tid. Kanskje grunnen til at jeg er mer fornøyd med lappeteknikk fordi jeg har brukt lenger tid med det? Prøvde flere grader av tekstur fordi jeg oppdaget at det ble veldig flatt uten å gjøre noe med kanten på stoffet som var løst.
11/4	Sydd ferdig test D	Tok avgjørelser underveis og gjorde valg der og da når jeg sydde. Prøvde ulike "blader" i treet i ulike størrelser og med ulik tekstur. Fant ut etter jeg hadde sydd de store bitene, at å sy en rett søm lignet mer på et blad med stengelen i bladet.
30/4	Testet farger på ipad, varm og kald kontrast og valører	Merket stor forskjell når jeg brukte varme farger foran og kalde farger bak i forhold til motsatt. Dybde effekten var mye større med kalde farger bak. Testet først lyse farger nederst i høyre hjørne på felt 1, fant ut at det ble feil. Testet også med en gradering med lysest helt til venstre og mørkest til høyre i felt 4. Dette ble rart i forhold til feltet bak (felt 2), så dette endret jeg til å jobbe mer sammen. Felt 1 endret jeg til at de mørkeste fargene var nederst og lyseste øverst. Ble bedre dybdeeffekt av dette ved at det nederste virket nærmere betrakteren og øverst virket lengst unna.
1/5	Testet farger: simultankontrast, skyggekontrast og skrevet logg	Ble overasket over hvor synlig forskjell det var på grønnfargen i forhold til hvilken farge den var ved siden av. Det ser ut som en annen grønnfarge. Testet også skyggekontrast ved å lage nye oppdelinger av formene for å lage skygge til treet.
2/5	Handlet stoff	Veldig vanskelig å finne akkurat slik farge jeg har sett for meg. Også vanskelig å finne farger som går sammen og er i ulike valører samtidig som de har samme varme/kulde i fargetonen
3/5-4/5	Klipt sekskanter	Måtte bare starte med noe, siden jeg var usikker på sammensetningen av fargene på hele bildet, startet jeg bare med å klippe ut sekskanter i grønt gjenbruk stoff jeg fant på skolen
6/5	Sydd sikksakk på sekskanter	Brukte omtrent 5 tima på å sy sikksakk rundt 90 sekskanta. Byttet på farge lappene når jeg sydde for at det ikke skulle bli for ensartet. Valgte å bruke ulik farge på sytråden for å skape flere valører og flere farger i selve feltet. Sikksakk sømmen kommer til å vises i dette feltet. Brukte det å sy sikksakk som belønning etter å ha "måttet" skrive noe på oppgaven. Det ga motivasjon til syngen, ved at det var mindre kjedelig å skulle sy sikksakk enn å trøble med ordleggingen og finpuss på teksten.
8/5	Startet å sy sammen små sekskanter og klipt ut noen store sekskanter	Det ble overaskende fort ensformig, og jeg ble lei av å gjøre det samme igjen og igjen. Det var lurt å bruke skissen til å se hvor stor del jeg hadde gjort i forhold til når jeg skulle skifte farge. Når jeg ble lei av å sy sammen sekskantene måtte jeg gå meg en liten tur på skolen for å lufte hode, for å ikke sy for mye feil som måtte tas opp igjen. På slutten av dagen, begynte jeg å klippe ut store sekskanter til et annet felt for å gjøre noe annet og for å kjenne på glede til prosjektet. Mye morsommere å gjøre andre ting når man knoter med noe. Tenker derfor jeg kommer til å jobbe litt med alle delene til det ferdige bildet i stedet for å gjøre meg ferdig med en og en del.
9/5	Sydd videre på små sekskanter og klipt ut store sekskanter	Små sekskanter tar lang tid, uten at man ser så mye resultat eller progresjon. Dette har virket litt demotiverende og jeg har derfor byttet litt på mellom å klippe ut andre deler og sydd sammen de små sekskantene. Synlig progresjon er motiverende. I syngen av sekskantene, får jeg følgefeil. Noen ganger syr jeg litt skeivt og dette følger meg videre. Det som oppsto, var at dette gjør faktisk til at teksturen blir

		forskjellig og skaper mer ulikhet i feltet. Noe som kan skape mer bevegelighet og dybde.
11/5	Sydd videre på sekskanter og sydd sikksakk rundt alle store sekskanter	Ser at det går litt fremover nå, så litt mer motiverende. Når jeg hadde sydd sammen sekskantene en stund, satte jeg meg som mål å sy sikksakk søm rundt alle 70 store sekskanter før jeg dro hjem for dagen. Jobbet fra 12 til 16 med å sy sammen sekskantene og fra 16 til 17:30 sydde jeg sikksakk. Veldig fornøyd med meg selv for å ha sittet og sydd rundt alle 70 så sent på dagen og når det tok så lang tid. God mestringsfølelse.
12/5	Sydd videre på de små sekskantene	Fikk skikkelig god motivasjon av at jeg klarte gårsdagens mål. Syngen av sekskantene i dag har vært nesten bare positiv og jeg føler jeg har kommet veldig mye lenger. (satt fra 11 til 19 på symaskinen). Det er noen plasser sekskantene ikke blir helt rett, men i stedet for å sprette opp sømmen, synes jeg det gir mer tekstur til bildet. Det skal være en etterligning av blader, og blader er forskjellig i både form og størrelse. På slutten av dagen tenker jeg "bare en sekskant til før jeg gir meg for i dag". Overaskende så gleder jeg meg til i morgen til mer syng.
13/5	Sydd videre på de små sekskantene	I ytterkantene, har jeg ikke sydd helt etter sekskantene, jeg har endret litt og sydd noen lenger inn eller lenger ut enn mønsteret. Dette har jeg gjort for å skape konturen til treet, og ikke det skulle bli en stor rounding. På denne måten blir det så omrisset går litt inn og litt ut.
14/5	Sydd ferdig treet med de små sekskantene og startet på felt 1 med litt større sekskanter	Veldig glad for å bli ferdig med feltet, gjorde noen feil mot slutten slik at jeg måtte ta opp og gjøre på nytt. Det var ikke demotiverende, fordi jeg var så glad for å snart være ferdig med den delen. Før jeg begynte å sy bakgrunnen, måtte jeg planlegge hvilke valører som skulle hvor. Jeg brukte Medibangpaint på ipad og tegnet riktig antall sekskanter og testet ulike sammenetninger av valørene. Satte de opp imot hverandre og sammenlignet hvem som ga mest dybdeeffekt. For kontrollbehovet, var det godt å ha en fast plan om hvor hver farge skal være før jeg begynner å sy i forhold til å velge litt etter hvert som jeg gjorde med de små sekskantene.
15/5	Sydd videre på store sekskanter	Har klipt litt lite sømmrom, for lite med 1cm, kunne hvert fall hatt 2cm. Om sekskanten blir festet litt skeivt, blir dette ført videre og jeg er nede på noen få mm noes plasser på sømmrom. Det er enkelt å se i etterkant hva som burde blitt endret, men det å endre det er mye mer krevende. Etter å ha sydd sju sekskanter sammen slik at det blir en hel sekskant synlig med sømmer, kan jeg se hvor det ikke er symmetrisk. Når jeg har prøvd og tatt opp og rettet på det, har det blitt det samme eller blitt enda mer skeivt. Jeg har derfor blitt "snillere" med meg selv når det gjelder å sy det helt perfekt. Jeg er tross alt nybegynner med symaskinen.
16/5	Sydd videre på store sekskanter	Synes det er vanskelig å sy sekskantene symmetrisk, slik at de ikke blir skeiv. Har blitt snillere med meg selv og bruker mindre tid og energi på å ta opp feil. Har innsett at om jeg skal klare å bli ferdig før fristen, må jeg godta noen ujevnheter. Jeg gjør tross alt dette for å lære meg symaskinen og har ikke sydd sånn som dette før.
17/5	Sydd videre på store sekskanter	Satt alene og sydde, men snakket med ei venninne på telefonen. Plutselig hadde det gått 2,5 time uten at jeg hadde merket det. Jeg satt og sydde hele tiden under telefonsamtalen.
18/5	Ble ferdig med store sekskanter	Ser det er en skeivhet i midten av feltet som gjør at den nederste linjen går litt skeivt. Skal ta opp og rette opp slik at linjen blir rett.
19/5	Sydd det bakerste feltet	Lagde meg en slags mal der jeg tok et ark stort nok til å dekke hele feltet og kuttet ut der det jeg skulle sy skulle være. Dette gjorde jeg for at det skulle være enklere å se hvordan linjene ble i kun feltet. Feltene skal overlappes når de sys sammen til slutt og derfor har jeg sydd de større enn selve feltet. Visste ikke helt hvordan det skulle bli, så jeg sydde litt på frihånd og bestemte hvor strekene skulle gå underveis. Var skummelt å skulle starte med noe, så endte opp med at jeg sa til meg selv at det kun var en test. Når jeg var ferdig med hele feltet, viser det seg at jeg kan bruke det. Trådfargen som jeg brukte på det lyseste feltet, synes jeg er litt for mørk. Når butikkene åpner etter røddager, skal jeg dra å se om jeg finner en farge som passer bedre til stoffet. Det er også en søm, den mellom den lyseste fargen og mellomste fargen, som skurrer litt og som jeg tenker å endre til slutt om jeg får tid.

20/5	Planla felt 2 ved å lage mal med papir og klipt ut hver bit. Brukte ipad til å teste hvilke farger som skulle hvor.	Noen av bitene ble veldig små, så gruer meg til å skulle feste de. Spesielt spennende å skulle feste alle sammen i kryssningen bak trestammen. Mange av bitene er også veldig smale, noe som jeg tenker kan bli utfordrende. Tenker jeg bare må starte, for hvis ikke kommer jeg aldri i mål. Bedre at jeg prøver noe og får erfaring fra det enn at jeg bare sitter og gruer meg.
21/5	Sydde felt 2	Var vanskelig helt i spissen fordi det ble så mye stoff som skulle samles. Valgte å ikke sy sikksakk rundt stoffene for å minimere tykkelsen på stoffet. Konkluderte også med at siden det er et veggilde, så kommer bildet til å henge stille og vil stoffet vil derfor ikke rakne som ved en bruksgjenstand.
22/5	Sydde ferdig felt 5 og 4 Tok opp og sydde på nytt med lysere farge på det bakerste feltet også	Ble mye bedre med den nye tråden som passet det lyseste stoffet på det bakerste feltet. Tråden ble ikke like synlig, og feltet virket lenger bak.
23/5	Sydde sammen alle feltene med applikasjon	Vanskelig å sy akkurat i kanten av stoffet og få en fin rett linje. Det ble ikke like mye bølgjer som jeg tenkte på felt 1, fordi det var vanskelig å brette inn kanten på stoffet slik at det ikke klumpet seg. Allikevel, svært fornøyd med arbeidet.

